Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)
Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

NGÀY THỨ BẢY 30 SEPTEMBRE 1933 — MỖI SỐ : 0$06 — NĂM THỨ 36 — SỐ 4494

Lục tỉnh tân văn

CHỦ-NHƠN: NGUYỄN-VĂN-CỦA

Mua báo xin trả tiền trước cho ông Nguyễn-văn-Của.
Gởi bài vở cho ông Lâm-văn-Ngọ.

XUẤT BẢN HẰNG NGÀY

BÁO-QUÁN: 57, Rue Lucien Mossard — SAIGON

Dây thép tắt: LUCTINH — Dây thép nói: 203

N° A 2440

CHỦ-NHIỆM: LÂM-VĂN-NGỌ

Thay mặt cho tòa báo bên Pháp-Quốc
COMPTOIR INTERNATIONAL DE PUBLICITÉ
9, Rue Tronchet PARIS (VIII)

Thường giùm mấy chú lính gác đường

Thành-phố càng lớn, xe cộ càng đông chừng nào thì cái trách-nhậm của mấy chú lính gác đường lại càng nặng nề chừng nấy.

Nặng nề nhứt là ở trong lúc nầy, thành-phố nghèo, nên trong đội tuần thành, số người rất ít. Mỗi chú lính gác đường một ngày không dưới tám giờ đồng hồ. Có kẻ sẽ nói rằng tám giờ đồng hồ mà nhiều nhọi gì, vậy chớ hạng thầy, thợ làm việc mỗi ngày tám giờ đo thì sao? Chúng tôi xin đáp rằng, một người lính gác đường dầu có làm việc bằng giờ một thầy ký, thì công-việc cũng mệt nhọc hơn, bởi vì người lính phải đang thân ở giữa nắng gió mưa, những giờ phiền gắt.

Nói nhiều cũng vô ích. Độc-giả ai có đi ngang qua các ngã tư đường ở thành phố Saigon, xe cộ qua lại đông đảo không biết bao nhiêu mà kể; độc-giả sẽ thấy, ở mỗi ngã tư có một người lính gác đường cầm gậy trắng ra dấu cho xe qua lại.

Tuy các con đường ở Saigon có mê nhiều, bóng mát, song ở giữa ngã tư làm gì có được một cây mát. Thế là người lính phải đang nắng mấy giờ đồng hồ. Rồi trời mưa, mưa giữa lúc xe cộ đông, thì chỉ có che cái áo mưa lăng cirq mà chịu, chớ có thể nào bỏ phận sự, đi kiếm chỗ dụt mưa?

Chúng tôi không xin chánh-phủ tăng lương cho họ, vì biết giữa lúc viên-chức nhà-nước đều bị sụt lương cả, ai lại chịu cho lính tuần-thành được tăng lương thêm.

Chúng tôi cũng không xin bớt giờ làm việc cho họ, vì đội lính tuần-thành không đông bao nhiêu, mà thành phố Saigon lại lớn, bớt giờ làm việc của họ rồi người ở đâu mà đem thế vào đây.

Chúng tôi chỉ xin chánh-phủ làm sao cho bớt cái khó giải nắng dầm mưa của họ. Chúng tôi xin, ở mỗi góc đường có một cột trụ nhỏ, cao chừng năm thước, để cho người lính dựng. Rồi, ở cột trụ ấy sẽ có làm một cái mái nhỏ mà tròn (hình như cái nón lá) để che nắng che mưa. Người lính, đứng ở trên cây trụ ấy, đã khỏi bị khô vì cái nỗi nắng cháy da, mưa lạnh buốt xương, mà cũng không lo gì gặp phải một hai anh sớp-phơ chạy liều mạng không thấy mà đụng nhau.

Cây trụ ấy, chúng tôi đã thấy có ở góc đường d'Espagne và Catinat là chỗ đông đảo nhứt ở Saigon.

Sống ở đây còn thiếu gì chỗ đông đảo khác nữa, thiếu chi chỗ nắng gắt hơn ở góc đường d'Espagne và Catinat nữa? Làm thêm mỗi nơi một cây trụ, tốn tiền là bao?

Có nghề làm lính tuần-thành không phải là một nghề nầm không ăn tiền, sướng nhọc biết bao... Song chánh phủ cũng không nên để mà trơ trẻn một cái nghề vất vả quá.

HỒ-VĂN-SỸ.

HỘI LÀNG VĂN MAI SẼ NHÓM

« Hội làng văn » nhóm lại cách đây nửa tháng để bàn tính có ra một ủy-ban để thảo điều-lệ. Ủy-ban ấy làm điều-lệ xong rồi và ngày mai 1er Octobre các nhà làm văn sẽ hội lại để bàn tính công việc lập ban trị-sự, ưng chuẩn điều-lệ và cầu nhứt, sửa tên hội lại. Ai là bạn quơ bút, ngày mai xin lại nhà hội Khuyến Học.

CÔ HUỐNG Ẩ? ở sở Ba-son lại một người chết

Chúng tôi hôm qua, vừa mới thuật tin một anh cáp-rằng tên Ấu Chu, người Bắc-kỳ, đã chết một anh cu li, thì hôm nay chúng tôi lại hay tin ở sở Ba-son lại có một người chết nữa.

Tên cu-li Ngân, 17 tuổi, quê làng Giồng Ông-Tố (Giadinh) ban đêm ở lại sở làm việc với vài bạn đồng-nghiệp.

Vào lối 3 giờ sáng, buồn ngủ quá. Ngân bèn trốn rồi lại chỗ một cái giếng nọ để ngủ.

Anh đông-sự với Ngân chạy kiếm cùng hết mà không thấy; tưởng rằng, trong lúc nhọc mệt, Ngân nằm trên miệng giếng té xuống nước sau hơn bấy thước. Chừng người ta thấy, vớt lên, Ngân đã được thở anh ta đã chết tự hồi nào.

Cái chết cùng đường bông-thật. Ngân để lại một người vợ và một đứa con còn nhỏ.

Tội nghiệp!

QUAN KHÂM-SỨ PIERRE PAGÈS ĐƯỢC THĂNG THƯỞNG

Tin ở Paris ngày 28 Septembre cho hay rằng quan Khâm-sứ Pierre Pagès đã được thăng chức Hàm-sứ hạng tiền chỉ đu đang trong Quan hầu ngày 23 Septembre.

Chúng tôi xin có mấy lời mừng vì thành quan ấy.

Giá báo

Một năm	12$00
Sáu tháng	6 50
Ba tháng	3 50
Mỗi số	0 06

Vụ đốt Hạ-nghị-viện Đức

Van Derr Lubbe đã thú tội

Báo nhà in Đức thứ sau nầy của phiên tòa án Leipzig xử Van Derr Lubbe là bánh nhóm đang đốt Hạ-nghị-viện.

Van Derr Lubbe con quan cai quản, tóc đỏ, ăn mặc rất nhơ nhớp, khi thì vô tâm thình, khi thì vô vô nói không ra thôi.

Trả lời cho câu hỏi: « Anh có chối rằng anh có tôi đốt Hạ-nghị-viện không? » Van Derr Lubbe đáp nhơn-nhơn: « Không, tôi không chối mà tôi quyết làm cái việc đó mà thôi.

Quan bồi-thẩm nhưng lại chán của thú phạm trong khi quan tra hỏi lần đầu. Cứ theo lời khai ấy thì Van Derr Lubbe có mưu môi mở đó dẫn hơn, rồi đến Hạ-nghị-viện để bịn chỗ ra vào.

Lối chín giờ tối bữa nọ, Van Derr Lubbe ở trong nhà hàng của vô lớn, nhưng cũng vì quán bán Hạ-nghị-viện, đã mở cửa đuốc bỏ dưới bàn cay ở gần cái quán giữ bàn trong nghị-viện, rồi đốt thêm nhiều chỗ nữa. Nghị-viện cháy. Van Derr Lubbe lúc ấy nghe tiếng « ngoài có người ở chạy vào bên nấp trong » Phòng Bismarck ». Lính vào bắt anh ta.

Báo quở có tin thêm về vụ nầy chúng tôi sẽ cho độc-giả hay.

Trận giặc nay mai...

Đã được Vanagisha là Chủ chủ-tịch ủy-ban nghiên sách của Hạ-nghị-Viện Nhựt-Bổn mới đây có tuyên-bố rằng, nếu nước Huê-Kỳ mà tăng chiến thuyền của mình lên, thì Nhựt-Bổn cũng buộc lòng phải bắt chước theo để cho hai nước bằng sức với nhau trên biển Thái-Bình.

Tranh nhau mà tăng binh... Nhựt và Huê-Kỳ có ngày sẽ làm cho biển Thái-Bình hết thái-bình vậy...

NHỚ ĐỌC
Ở trương 6, tiểu thuyết:
Đa nat vàng phai

Ảnh cô Huỳnh-Phụng là đào chánh gánh Huỳnh-Kỳ sẽ đóng vai HÃO-PHỤNG cho công-chúng xem tối nay ở rạp hát Tây Saigon

Một đoạn lịch-sử về

Cụ Hoàng-cao-Khải vừa thất lộc

Tuần lễ vừa qua khỏi, người Annam được Bắc kỳ thất lộc, chúng ta đều có cho độc-giả hay tin rồi. Hôm nay chúng tôi xin sơ-lược lời mọi bạn đồng-nghiệp Bắc đã cho độc-giả biết một đoạn lịch-sử của cụ Hoàng.

Nguyên quán của cụ Hoàng là ở Hà-tĩnh, hồng Đông-thái phủ Thọ-thọ.

Cụ Hoàng sinh năm 1849, đậu Tú Bắc, năm 18 tuổi tú tài, năm sau đậu cử nhơn, được dịp vào kinh làm quan, lãnh chức nhơn-sanh bổ tá tư vụ.

Làm quan ở Huế một ít lâu, cụ Hoàng được ra làm quan ngoài Bắc, lãnh chức quản thơ ở phủ Hoài-đức (Hà đông). Rồi sau cụ Hoàng bổ chức tri-huyện, nhậm chức nhiều nơi. Trong lúc làm quan ở xứ Bắc, cụ Hoàng đã tỏ ra mình là một văn nhơn, thi sĩ, thường làm thơ vương hoa với các văn nhơn ở Bắc nên nhà đó mà được nổi tiếng trong văn giới.

Làm lâu cụ Hoàng được làm ân sắc Hàn-lâm viện đại nổi tiếng trong hoàn-trường. Gặp lúc ở Hưng-yên có giặc Bãi-sậy, cụ Hoàng được cử làm Khâm-sai bà tích Hưng Bắc, Hưng, dẹp giặc. Cụ Hoàng dẹp được giặc ta nhờ quan lính cụ rất nghiêm.

Kế sau [illegible] thăng chức [illegible], cụ Hoàng đã thành tài bao lâu, có nhà lãnh chức ở Hanoi để làm nơi thăng mát cho Chánh-phủ Nguyễn-Triều qua thăm viếng Pháp. Cụ Hoàng làm đến nhà Lãnh-binh, lãnh chức như là phó võ-quan Bắc-kỳ (Vice roi). Sau, ông Doumer bãi nhà lãnh-binh, cụ Hoàng vẫn trên Hà lãnh chức Đề-đốc Võ Hiển Đoàn đại học sĩ. Chức sau hết của cụ là Thượng-Mai quan công. Cụ toàn gia lên về ấp Thái-hòa để dưỡng bịnh.

Khi cụ làm chưng thì có đủ cả con cháu, quan nguyên Tổng-đốc Hoàng-mạnh-Trí, quan Tổng-đốc Hoàng-trọng-Phu, ông Hoàng-gia-Lâm v. v...

SỰ KẾT QUẢ CỦA

Công cuộc giúp người thất nghiệp ở Saigon

Ủy-ban cứu-tế người thất-nghiệp ở Saigon có gởi cho chúng tôi sổ biên tên những nhà hảo-tâm đã giúp tiền cứu cho mình.

Như sự hảo tâm ấy nên ủy-ban đã hành trường được sự hanh-động. Số người chịu cho ủy-ban giúp đỡ tính như sau nầy:

Số người thất-nghiệp biên tên

Pháp	57
Nam	410

Số người thất nghiệp và gia-quyến được trợ cấp

Pháp	181
Nam	1145

Ban trị-sự đề lời cảm-tạ tất cả những người đã giúp cho Ban trị-sự làm việc, và xin đăng tên vài vị đã giúp cho hội.

Tiền quyên cho hội

Quan Thống-đốc Nam-kỳ 50$; Đông-pháp ngân-hàng 100p; Hãng xuất cản lúa gạo 100p.; Gia-quyến ông Hui-bon-Hoa 50p; ông Glaize 20p; ông Falchetto 10p; ông Fullman (Diethelm) 5p.; ông Barretto 10p.; ông Besnier phó xã tây Saigon 20p.; Hội Văn-quốc tiết-kiệm 50p; một người cây ông Weill đựa cho 50p.; Hội Nam-kỳ Tương-tế khách-lâu 20p.; ông Nguyễn-văn-Chương 114 đường Georges Guynemer Saigon 5p.; Biên-xa Tương-tế Hội 20p.; Buôc-nhà-Nam 20p.; Chartered Bank 50p.; Credit immobilier indochinois 50p.; Ban trị-sự Hội cựu Chiến-sĩ Tây 20p. Hội Tương-tế Plantons 30p.; Tiệm Thái-Thạch 60p.; Hội Thương-mãi kỹ-nghệ Annam 10p.; « La Ruche d'Orient » 40p.; Kho tiền bố thí của Thành-phố Saigon 200p.; Một người ở Cao-lãnh (H. H.) 10p.; ông Lê-văn-Chân 20p.; Các quan viên giúp việc tại sở Địa-phương Saigon - Cholon 48p.; Kho bố thí của thành-phố 100p. mỗi tháng; Một người ở Cao-lãnh hứa cho 10p mỗi tháng trong ba tháng; Solidarité Francais d'Indochine 30p mỗi tháng; Mutuelle de Francais 20p mỗi tháng; « La Ruche d'Orient » 40p. mỗi tháng; Hội Tương-tế Tây 15op mỗi tháng; Hội cựu học-sanh trường Chasseloup Laubat 5p. mỗi tháng; Hãng rượu và nước đá 30p. mỗi tháng; Mutuelle des Indo-Francais I Indochine 20p. mỗi tháng; Mutuelle des Francais d'Indochine 80op một lần, Société des Medailles Militaires 100p. một lần. Hội Tương-tế Bienhoa 40p một lần.

Còn nhiều nhà tư tâm cho của vật nữa, chúng tôi vì thiếu chỗ xin miễn đăng tên.

Buổi Đại-Hội của Liên-đoàn thương gia và kỹ nghệ gia

Liên-Đoàn của các thương-gia và kỹ-nghệ gia, trở nên chánh-thức và chánh-phủ bổn xứ đã chuẩn-y điều-lệ, ngày thứ hai nầy 2 Octobre sẽ nhóm Đại-hội.

Ban trị-sự liên-đoàn ấy tuy còn là ban trị-sự tạm thời, song cũng đã làm việc sốt-sắng, chia ra hai ủy ban một ủy-ban lo về thệ nhơn và một ủy ban lo về văn-đề thu xếp nợ nần.

Đại-hội của liên-đoàn thương kỹ-nghệ gia sẽ bàn về hai văn-đề mà các ủy ban trên đây xưa nay nghiên cứu, rồi sẽ bàn đến văn-đề nước mắm và nhiều việc quan hệ khác nữa.

MỘT CÁI VĂN-SĨ ÂU-CHÂU CẮT NGHĨA

Sự ích lợi về tiểu-thuyết trinh-thám

Gần đây, nhơn vụ nhà văn-sĩ Sem-Vương bị bắt về tội ăn cướp... theo cách làm thơ, dư luận xôn xao bàn luận có kẻ cho rằng Sem-Vương sở dĩ mà đam làm cái thủ-đoạn hiểm nguy đầy lam-sơ, là vì vô tiền nhiều cái ác ăn cướp, vì vô hay đọc tiểu-thuyết trinh-thám, bày ra phim hát bóng ăn cướp.

Chúng tôi không muốn cãi hai với Lê-đoàn ấy mà lại xin dịch bài sau nầy của ông Fortunat Strowsky là một nhà làm văn có tên tuổi bên châu Âu. Những lời nói dưới đây là của nhà văn-sĩ ấy.

Các tiểu-thuyết trinh-thám không đáng chung ta tìm bắt được bọn sát nhơn. Những nó lại dạy ta ngoan. Tôi xin trưng một ví dụ:

Peter Craven là một chàng thanh-niên ngoan ngoãn, không xảo quyệt, bề cao mét thước chín, bề ngang cũng khá bền. Sau khi đi ở Pari Mỹ, bên Úc-châu và bên Âu-châu, tìm thế lập thân mà mà không được, Peter Craven lại lót về ở thành Londres. Lúc đến Londres Peter Craven đau ốm, lại trơ nhà người lạ. Chủ nhà chăm chăng ta, sau sóc, song bà « cao tuổi mà » Đứa tớ, mình rãi, Peter Craven là anh chủ nhà đuổi ra sân, mà bao lột hết chỉ còn có một cái quần Smoking và một cái áo gilet bằng flanelle thôi.

Peter Craven đi lang thang ở thành Londres, bụng trống lũng, vì an mặc « không kín » nên không dám chương mặt ra giữa chỗ đô hội. Đi lang thang mệt hồi, rồi anh ta choàn vang mấy mái, cối đen, nhà cửa, xe cộ, theo mắt ta thấy thì ngã nghiêng ngã ngửa cả, giữa lúc ấy Peter Craven thấy có ba chỉ đây tờ ở một nhà mở đi ra, đóng cửa lại rồi để chìa khóa ở nơi Let cửa. Peter Craven bèn lấy cái chìa khóa ấy, mở cửa, vào nhà, xông bếp gặp đủ đồ ăn cả, bèn nếm mó, nóng sẵn rồi ngồi bàn ăn ngồi.

Thình lình, Peter Craven nghe như có một cặp mắt ngó ngay vào. Peter Craven hen chồi dậy, thì thấy một cô gái tuyệt sắc đang nhìn ra một cách sợ hãi. Cô ta là chủ nhà. Peter Craven sượng sùng, tùng phải tỏ thiết. Song cô gái ấy không phải vì thấy chàng ăn nằm đó mà sợ hãi. Cô ta sợ vì ở nhà trên, có người cha già của cô ta bị ám sát, mà quân sát nhơn sắp đặt khêu cho đến nỗi hễ cô bớt tới mà thấy, thì cô ta bị tình nghi, bị bắt và bị ở tù.

Peter có hơi nghĩa khí và cũng có hơi say, nên nghe cô ta tỏ cái tình hình rắc rối ấy thì lửa chưa cỡ ngay cho. Peter sẽ lấy lớn vác cái thân đem đi xa. Vác một bọc, Peter sẽ có kẻ thấy mình chỉ bận quần Smoking và một cái áo gilet mà vác thây ma đi, thì mình bị bắt, nên chàng và ben liềng cái thấy trong một cái phòng để máy điện thoại.

Rồi thò hào hển Peter Craven trở về nhà khi nầy, thì cô gái kia tiếp đãi ân tứ tế và tỏ ý cảm ơn và. Cô ta biểu và ngồi ở dưới, cô lên lưng trên để lấy tiền cho. Song lên không bao lâu, cô lại vuông, lẻ chu rung rẩy, tỏ dấu lo sợ vô hồi.

Cái thấy Peter Craven khiêng đi bỏ, bay giờ lại vén năm y chỗ cũ. Anh, không còn gì nghi ngờ nữa cả: đứa sát nhơn có ý bày bố cuộc để phạm tội cho cô con gái thất thà kia, nên theo Peter Craven đang có lượm cái thấy đem về để ý nguyên chỗ cũ.

Peter Craven và cô gái vô tội sợ lôi sáng ngày bị bắt nên lên xe-hơi hiệu Buick của cô gái để trốn đi, dọc đường hai người đổi cái xe hiệu Buick lấy cái xe Chrysler, rồi lại đổi xe Chrysler lấy xe Ford. Song tới đâu thì cũng có nhựt-trình báo tin rằng có bắt đi nơi theo dấu hai người rồi.

Thế thì chạy đi đâu trốn đây. Trong lúc hoảng hốt bôn đào, Peter Craven cùng mẫu con nghĩa hèn, nên dọc đường thấy một con cho lên, nhảy tới muốn cần mới đưa con gái, Peter liền liều bỉ cần, giết chết con chó, cứu đứa bé, rồi nó về nó cho nó đừng khóc, để cho nó ngủ.

Tức rồi hai mươi bốn giờ sau, kẻ sát nhơn bị bắt, Peter Craven nhờ cô gái kia được khỏi tội, hai người hen kết hôn với nhau.

Chuyện thì coi không có gì, những mà nó cho ta một bài học: đừng gần vào khám vô tù đi nữa, ta cũng phải có lòng nhân đạo giúp luôn, ta phải cứu người khác, thì tức nhiên sẽ có kẻ khác cứu ta. Peter Craven cứu đứa bé gần bị chỗ xe thấy, thì, trái lại, được một người trinh-thám tài tình cứu mình mà người trinh-thám ấy là cha của đứa bé.

Câu chuyện ly kỳ đó, ai cũng cho là hoang đường mà nó có chứa một bài học nhân đạo.

Trong nghề viết tiểu-thuyết trinh-thám, độc-giả thường rất sức làm sao bày đặt một chuyện cho hết sức ly-kỳ bí-mật, độc-giả không thể nào quái ra nổi, rồi thì tác-giả bàn lần phăng cái - mối ra rồi - kia ra. Có nhiều ông tác-giả, cố muốn chuyện mình ly kỳ bí-mật nên bày ra nhiều chuyện sát nhơn đoạt tài giả-mạo. Ta không nên xem qua rồi rồi cho là tiểu-thuyết của họ hoang đường, vô lý. Có nhiều khi trong cái hoang đáng của nó, chứa một bài hai bảy cho bọn sát nhơn, bọn trộm cướp.

H. V. SỸ.

Đâu mà đẻ ra nhiều thế?

Tại Cánthơ lại thêm được một ông thầy cắt

Sau ông thầy cắt ở Cao-lãnh và ông thầy cắt ở Thôn-ang bây giờ lại có một ông thầy cắt ở Rạch-chanh, hạng Long-tuyền hạt Cantho.

Ông thầy cắt nay con nhỏ tuổi, tên là Thiết. Vài ngày nay trở hai, người có ông thầy bà thường gì đó nhận bao các anh ta, nên anh ta có thể trị được nhiều chứng bịnh. Hiện ông thầy cắt ấy đang chữa bịnh bung miệng sanh rạch ở đa người ta.

Có nhiều người ở nơi ông ta trị bịnh hiệu nghiệm lắm. Hiện thời mỗi ngày có năm bảy chục người đến xin cắt cho.

Có nhiều người không đau ốm gì cả, mà cũng trong lương mình đem đến cho cắt cho.

Nghe nói ông thầy nầy, như mấy ông trước, cắt không lấy tiền.

Báo giờ nước Nam có vài chục ông như vậy thì lo gì dân Y nam mình còn nhiều kẻ tật bịnh, ra gió là ho ơm ơm?

Phương-châm mấy chú lính gát đường

Thành-phố càng lớn, xe cộ càng đông chưng nào thì cái trách-nhậm của mấy chú lính gát đường lại càng nặng nề chừng nấy.

Nặng nề nhứt là ở trong lúc nầy, thành-phố nghèo, nên trong đội tuần thành, số người rất ít. Mỗi chú lính, gát đường một ngày không dưới tám giờ đồng hồ. Có kẻ sẽ nói rằng tám giờ đồng hồ mà nhiều nhọi gì, vậy chớ hạng thầy, thợ làm việc một ngày làm giờ đó thì sao? Chúng tôi xin đáp rằng, một người lính gát đường dầu có làm việc bằng giờ một thầy kỳ, thì công-việc cũng mệt nhọc hơn, bởi vì người lính phải đang thân ở giữa nắng gió mưa, những giờ phiền gat.

Nói nhiều cũng vô ích. Độc-giả ai có đi ngang qua các ngã tư đường ở thành-phố Saigon, xe cộ đi đông qua lại đông đảo không biết bao nhiêu mà kể; độc giả sẽ thấy, ở mỗi ngã tư có một người lính gát đường cầm gậy trắng ra dấu cho xe qua lại.

Tuy các con đường ở Saigon có mê nhiều, bóng mát, song ở giữa ngã tư làm gì có được một cây mê. Thế là người lính phải đang nắng mấy giờ đồng hồ. Rồi trời mưa, mưa giữa lúc xe cộ đông, thì chi có che cái áo mưa lắng cực mà chịu, chớ có thể nào bỏ phận sự, đi kiếm chỗ đụt mưa?

Chúng tôi không xin chánh-phủ tăng lương cho họ, vì biết giữa lúc viên-chức nhà-nước đều bị sụt lương cả, ai lại chịu cho lính tuần-thành được tăng lương thêm.

Chúng tôi cũng không xin bớt giờ làm việc cho họ, vì đoi lính tuần-thành không đông bao nhiêu, mà thành-phố Saigon lại lớn, bớt giờ làm việc của họ rồi người ở đâu mà đem thế vào đây.

Chúng tôi chỉ xin chánh-phủ làm sao cho đỡ cái khó giải nắng dầm mưa của họ. Chúng tôi xin ở mỗi góc đường có một cột trụ nhỏ, cao chừng năm thước, để cho người lính đứng. Bởi, ở cột trụ ấy sẽ có làm một cái mái nhỏ mà tròn (hình như cái non lá) để che nắng che mưa. Người lính, đứng ở trên cây trụ ấy, đã khỏi bị khô vì cái nỗi nắng cháy đạ, mưa lạnh buốt xương, mà cũng không lo gì gặp phải một hai anh sớp-phơ chạy liều mạng không thấy mà đụng nhằm.

Cây trụ ấy, chúng tôi đã thấy có ở góc đường d'Espagne và Catinat là chỗ đông đảo nhứt ở Saigon.

Sống ở đây còn thiếu gì chỗ đông đảo khác nữa, thiếu chi chỗ đáng gát hơn ở góc đường d'Espagne và Catinat nữa? Làm thêm mỗi nơi một cây trụ, tốn tiền là bao?

Cái nghề làm lính tuần-thành không phải là một nghề nầm không ăn tiền, sướng nhọc tiền... được. Song chánh-phủ cũng không nên để mà trở nên một cái nghề vất vả quá.

HÒ-VĂN-SỸ.

HỘI LÀNG VĂN MAI SẼ NHÓM

« Hội làng văn » nhóm lại cách đây nửa tháng để bàn tính có cử ra một ủy-ban để thảo điều-lệ. Ủy-ban ấy làm điều-lệ xong rồi và ngày mai tức October các nhà làm văn sẽ hội lại để bàn tính công việc lập ban trị-sự, ưng chuẩn điều-lệ và cải-chính, sửa tên hội lại. Ai là bạn quơ bút, ngày mai xin lại nhà hội Khuyến-Học.

CÔ HUỒNG À? ở sở Ba-son lại một người chết

Chúng tôi hôm qua, vừa mới thuật tin một anh cáp rằng tên Ba Chu, người Bắc-kỳ, đã chết một anh cu li, thì hôm nay chúng tôi lại hay tin ở Ba-son lại có một người chết nữa.

Tên cu-li Ngân, 17 tuổi, quê làng Giồng-ông-Tô (Gladinh) bản đêm ở lại sở làm việc với vài bạn đồng-nghiệp.

Vào lối 3 giờ sáng, buồn ngủ quá, Ngân bèn trốn rồi lại chỗ một cái giếng nọ để nghỉ.

Anh đồng-sự với Ngân chạy kiếm cùng hết mà không thấy; té ra, trong lúc mê mệt, Ngân nằm trên miệng giếng té xuống nước sâu hơn bảy thước. Chừng người ta thấy, vớt lên, Ngân đã được thanh ta đã chết từ hồi nào.

Tai chết cũng dầm bông-thất. Ngân để lại mẹ già người vợ và một đứa con còn nhỏ.

Tội nghiệp!

QUAN KHÁM-SỨ PIERRE PAGÈS ĐƯỢC THĂNG THƯỞNG

Tin ở Paris ngày 28 September cho hay rằng quan Khám-sứ Pierre Pagès đã được thăng chức Hàm-sứ hạng thượng chỉ-huy đang trong Quan hảo ngày 23 September.

Chúng tôi xin có mấy lời mừng vì thành quan ấy.

Giá báo

Một năm	12$00
Sáu tháng	6.50
Ba tháng	3.50
Mỗi số	0.06

Van Derr Lubbe đã thú tội

Bưổi nhóm hồm thứ sau mà của phiên tòa ở Leipzig từ Van Derr Lubbe là buổi nhóm đang để ý nhứt trong khi xử án đốt Hoàng-viện.

Van Derr Lubbe con qua vô quá, trả lời từ tiếng mà với quan tòa, khi thì vô làm thinh, khi thì vô ở nói không ra thôi.

Trả lời cho cảm hoá: « Anh cứ chối rằng anh có tôi đốt Hoàng-viện không? » Van Derr Lubbe đáp nhỏ-nhẻ « ừ ». Nhưng vô không chịu nói vì quyết làm cái việc ấy lúc nào.

Quan tòa đọc những lời khai của thế phạm trong khi quan trả hỏi lần đầu. Cứ theo lời khai ấy thì Van Derr Lubbe có mua một mớ dầu hôi, rồi đến Hoàng-viện để tìm chỗ ra vào.

Lối chín giờ tối bữa nọ, Van Derr Lubbe ở trong nhà hàng của ông trọ, nhưng cửa sổ qua bên Hoàng-nghị-viện, đã một cây được, bỏ dưới ban công — gần cái quan-giới bao trong nghị-viện, rồi đốt thêm nhiều cho nóng. Nghị-viện cháy, Van Derr Lubbe lúc ấy nghe tiếng ồ ngoài có người chạy vào bên núp trong « Phòng Bismarck ». Lính vào bắt anh ta.

Báo quý có tin thêm sẽ ra mấy chúng tôi sẽ cho độc-giả hay.

Trận giặc nay mai...

« Ba-tước Yanagisawa » là ông chủ-tịch ủy-ban ngoại-giao Hạ-nghị-Viện Nhựt-Bổn mới đây có tuyên-bố rằng, nếu nước Huê-Kỳ mà tăng chiến thuyền của mình lên, thì Nhựt-Bổn cũng buộc lòng phải bắt chước theo để cho hai nước bằng sức với nhau trên biển Thái-Bình.

Tranh nhau mà làm thánh... Nhựt và Huê-Kỳ có ngày sẽ làm cho biển Thái-Bình hết thái-bình vậy...

NHỚ ĐỌC

Ở trương 6, tiểu thuyết:

Đà nat vàng phai

Cụ Hoàng-cao-Khải vừa thất lộc

Tuần lễ vừa qua Hoàng-cao-Khải, nguyên Binh-bộ Thượng-thư hồi xưa, chúng tôi đã có cho độc-giả hay tin rồi. Hôm nay chúng tôi xin nhơn lời mời bạn đồng-nghiệp Bắc-kỳ cho độc-giả biết một đoạn lịch-sử của cụ Hoàng.

Nguyên quan của cụ Hoàng là ở Hà-tĩnh, làng Đồng-thái phủ Đức-thọ.

Cụ Hoàng sinh năm 1849, đời vua Tự-Đức, năm 18 đến 19 tuổi, nổi sắc đỗ cử nhơn. Được mấy năm lãnh làm quan, lãnh chức nhơn Giáng bổ ở Tả vu.

Làm quan ở Huế một ít lâu, cụ Hoàng được ra làm quan ngoài Bắc, lãnh chức quan thơ ký phủ Hoài-đức (Hà đông). Rồi sau cụ Hoàng bổ-lực tri-huyện, nhậm chức nhiều nơi. Trong lúc làm quan ở xứ Bắc, cụ Hoàng đã tỏ ra mình là một ông quan nhơn, thì sự, thường làm thơ vương hoa [illegible] các văn nhơn ở Bắc nên nhà đó mà được nổi tiếng trong văn giới.

Làm lâu cụ Hoàng được làm án sát Hà-nội và đã nổi tiếng trong hoàn-trường. Trọn lúc ở Hưng-yên, cũng gần Bắc-ninh, cụ Hoàng được cái làm khâm-sai bà tỉnh Hưng, Bắc, Hưng, để dẹp giặc. Cụ Hoàng dẹp được giặc là nhờ quan lãnh cụ rất nghiêm.

Khi [illegible] thấy [illegible] mình, ở Bắc-kỳ đã thanh cảnh bình hồi, cụ nhà Kinh lược ở Hưng-đô làm mới thay mặt cho Chánh-phủ Nam-triều quan thượng Pháp. Cụ Hoàng làm đầu nhà Lãnh-binh, lãnh chức nhơn là phó vương Bắc-kỳ (Vice roi). Sau, ông Doumer bãi nhà Lãnh-binh, cụ Hoàng vẫn trieu Hữu-binh chức Quan-binh Võ Hiển Đại đại học-sĩ. Chức sau hết của cụ là Thượng-Mưu quan công. Cụ thoái quan hồi về ấp Thái-hà để dưỡng lão.

Khi cụ làm chưng thì cụ đã có con chau, quan nguyên Tổng-đốc Hoàng-mạnh-Trí, quan Tổng-đốc Hoàng-trọng-Phu, ông Hoàng-gia-Lâm v. v...

Ảnh cô Huỳnh-Phụng là đào chánh gánh Huỳnh-Kỳ sẽ đóng vai HÃO-PHỤNG cho công-chúng xem tối nay ở rạp hát Tây Saigon

Công cuộc giúp người thất nghiệp ở Saigon

Ủy-ban cứu-tế người thất-nghiệp ở Saigon có gởi cho chúng tôi số biên tên những nhà hảo-tâm đã giúp tiền của cho mình.

Như sự hảo-tâm ấy nên ủy-ban đã bành trướng được sự hành-động. Số người chịu cho ủy-ban giúp đỡ tính như sau nầy:

Số người thất-nghiệp biên tên

Pháp	57
Nam	410

Số người thất nghiệp và gia-quyến được trợ cấp

Pháp	181
Nam	1145

Ban tri-sự đề lời cảm-tạ tất cả những người đã giúp cho Ban tri-sự làm việc, và xin đăng tên vài vị đã giúp cho hội.

Tiền quyên cho hội

Quan Thống-đốc Nam-kỳ 50$; Đông-pháp ngân-hàng 100p.; Hãng xuất cảnh lúa gạo 1 000p.; Gia-quyến ông Hui-bon-Hoa 500p.; ông Glaize 20p.; ông Falchetto 10p.; ông Fullman (Diethelm) 5p.; ông Barretto 10p.; ông Besnier phó xã tây Saigon 20p.; Hội Văn-quốc tiết-kiệm 50p.; một người cây ông Weill dưa cho 50p.; Hội Nam-kỳ Tương-tế Khách-lâu 20p.; ông Nguyễn-văn-Chương 114 đường Georges Guynemer Saigon 5p.; Điền-xa Tương-tế-Hội 20p.; Buôc-nha-Nam 20p.; Chartered Bank 50p.; Credit immobilier indochinois 50p.; Ban tri-sự Hội cựu Chiến-sĩ Tây 20p.; Hội Tương-tế Plantons 30p.; Tiệm Thái-Thạch 60p.; Hội Thương-mãi kỹ-nghệ Annam 10p.; « La Ruche d'Orient » 40p.; Kho tiền bổ thí của Thành-phố Saigon 200p.; Một người ở Cao-lãnh (R. H.) 10p.; ông Lê-văn-Châu 20p.; Các quan viên giúp việc tại sở Địa-phương Saigon - Cholon 48p. Khu bổ thí của thành-phố 100p. mỗi tháng; Một người ở Cao-lãnh hàng tháng 10p. mỗi tháng trong ba tháng; Solidarite Francaise d'Indochine 30p mỗi tháng; Mutuelle de Francais 20p mỗi tháng; « La Ruche d'Orient » 40p. mỗi tháng; Hội Tương-tế Tây 150p. mỗi tháng; Hội cựu học-sanh trường Chasseloup Laubat 5p. mỗi tháng; Hãng rượu và nước đá 30p. mỗi tháng; Mutuelle des Indo-Francais I Indochine 20p. mỗi tháng; Mutuelle des Francais d'Indochine 800p. một lần; Société des Medailles Militaires 100p. một lần; Hội Tương-tế Bienhoa 40p. một lần.

Còn nhiều nhà tư tâm cho của vật nữa, chúng tôi vì thiếu chỗ xin miễn đăng tên.

Buổi Đại-Hội của Liên-đoàn thương gia và kỹ nghệ gia

Liên-Đoàn của các thương-gia và kỹ-nghệ gia, trở nên chánh-thức vì chánh-phủ bổn xứ đã chuẩn-y điều-lệ, ngày thứ hai nầy 2 October sẽ nhóm Đại-hội.

Ban tri-sự liên-đoàn ấy tuy còn là ban tri-sự tạm thời, song cũng đã làm việc sốt-sắng, chưa ra hai tuần mà ủy-ban lo về thuế nội hóa và một ủy-ban lo về vấn-đề thu xếp nợ nần.

Bài hội của liên-đoàn thương kỹ-nghệ gia sẽ bàn về hai vấn-đề mà các ủy ban trên đây xưa nay nghiên cứu, rồi sẽ bàn đến vấn-đề nước mắm và nhiều việc quan hệ khác nữa.

Sự ích lợi về tiểu-thuyết trinh-thám

Gần đây, nhơn vụ nhà văn-sĩ Son-Vương bị bắt về tội ăn cướp... theo cách kim thời, dư luận xôn xao bàn luận có lẽ cho rằng Son-Vương sở dĩ mà làm cái thủ-đoạn hiểm người đàm làm ấy, là vì ưa tiểm nhiễm cái óc ăn cướp, vì ưa hay đọc tiểu-thuyết trinh-thám, hay xem phim hát bóng ăn cướp.

Chúng tôi không muốn cãi lại với lời đoán ấy mà lại xin dịch bài sau nầy của ông Fortunat Strowsky là mà nhà làm văn có tên tuổi bên chơn Âu. Những lời mà dưới đây là của nhà văn-sĩ ấy.

Các tiểu-thuyết trinh-thám không đay chang ta tìm bắt được bọn sát nhơn. Nhưng nó lại dạy ta ngoan Tô xin trừng mà vì dụ:

Peter Craven là một chàng thanh-niên ngoan ngành, không xảo quyệt, bề cao một thước chơn, bề ngang cũng khá lớn. Sau khi đi ở bên Mỹ, bên Úc-châu và bên Âu-châu, tìm thế lập thân mà không được, Peter Craven lại bỏ về ở thành Londres. Lúc đến Londres Peter Craven đau ốm, lại trơ nhà người ta. Chủ nhà chưa chàng ra, sau sóc, song lại « cao » rất nang. Bữa nọ, mạnh rồi, Peter Craven là anh chu nhà đuổi ra sân, mà bực lội hết chỉ, còn có một cái quần Smoking và một cái áo gilet bằng flanelle thôi.

Peter Craven đi lang thang ở thành Londres, bụng trống lòng, vì an mục « không kín » nên không dám chương mặt ra giữa chỗ đô hội. Đi lang thang mệt hồi, rồi anh ta choán vang may mắt, cốt đen, nhà cửa, ổ cổ, theo mất ta thấy thì ngã nghiêng ngã ngửa cả; giữa lúc ấy Peter Craven thấy có ba chi đấy bỏ ở mình mà đi ra, đóng cửa lại rồi để chìa khóa ở nơi let cửa. Peter Craven bèn lấy cái chìa khóa ấy, mở cửa, vào nhà, xông bếp gặp đủ đồ ăn cả, bèn nạch no, nông say rồi ngủ lan ra ngủ.

Thình lình, Peter Craven nghe như có một cặp mắt ngó ngay va, Peter Craven liền chồi dậy, thì thấy một cô gái tuyệt sắc đang nhìn va một cách sợ hãi. Cô ta là chủ nhà. Peter Craven sượng sùng, tùng phải tỏ thiết. Song cô gái ấy không phải vì thấy chàng va nằm đó mà sợ hãi. Cô ta sợ vì ở nhà trên, có người cha ghẻ của cô ta bị ám sát, mà quân sát nhơn sắp đặt khéo cho đến nỗi hễ cô bỏ tới mà thấy, thì cô ta bị tình nghi, bị bắt và bị ở tù.

Nhơn lúc nghĩa khi và cũng có hơi say, nên nghe cô ta tỏ cái tình hình rắc rối ấy thì lửa chưa xô ngay cho. Peter nai lưng lớn vác cô thân đem đi xa. Vậc một hồi, Peter sợ cô kể thấy mình chỉ bận quần Smoking và một cái áo gilet mà vác thấy ma đi, thì mình bị bắt, nên chàng và bèn liệng cái thấy trong một cái phòng để máy điện thoại.

Rồi thò bao hền Peter Craven trở về nhà khi nầy, thì cô gái kia tiếp đãi va tử tế và tỏ ý cảm ơn va. Cô ta biểu va ngồi ở dưới, cô lên lầu trên để lấy tiền cho. Song lên không bao lâu, cô lại vuông, tư chi rung rẩy, tỏ dấu lo sợ vô hồi.

Cái thấy Peter Craven khiêng đi bỏ, bụng giờ lại vẫn nằm y chỗ cũ. Thôi, không còn gì nghi ngờ nữa cả; đưa sát nhơn cố ý bày bố cuộc để phạm tội cho cô con gái thất thà kia, nên theo Peter Craven đang cố lượm cái thấy đem về để ý nguyên hồ cũ.

Peter Craven và cô gái vô tội sự tôi sáng ngày bị bắt nên lên xe-hơi hiệu Buick của cô gái để trốn đi đọc đường hai người đổi cái xe hiệu Buick lấy cái xe Chrysler, rồi lại đổi xe Chrysler lấy xe Ford. Song tới đâu thì cũng có nhựt-trình bảo tin rằng có bắt đi mà theo dấu hai người ấy.

Thế thì chẳng đi đâu trốn đây. Trong lúc hoảng hốt bôn đào, Peter Craven cùng vẫn còn nghĩa khí, nên đọc đường thấy một con cho lớn, nhảy tới muốn cắn một đứa con gái, Peter liền liều bị cắn, giết chết con chó, cứu đứa bé, rồi vô tế mà cho nó đừng khóc, dỗ cho nó ngủ.

Thế rồi hai mươi bốn giờ sau, án sát nhơn bị bắt, Peter Craven và cô gái kia được khỏi tội, hai người bèn kết hôn với nhau.

Chuyện thì coi không có gì, nhưng mà nó cho ta một bài học: dám gan vào khám có lu đi nữa, ta cũng phải có lòng nhân đạo phòn luân, ta phải cứu người khác, thì tức nhiên sẽ có kẻ khác cứu ta. Peter Craven cứu đứa bé gái bị chó xé thây, thì, trái lại, được một người trinh-thám tài tình cứu mình mà người trinh-thám ấy là cha của đứa bé.

Câu chuyện ly kỳ ấy, ai cũng cho là hoang đang mà nó có chứa một bài học nhân đạo.

Trong nghề viết tiểu-thuyết trinh-thám, tác-giả thường rán sức làm sao bày đặt một chuyện cho hết sức ly-kỳ bí-mật, độc-giả không thể nào quỉ ra nổi, rồi thì tác-giả làm lần phăng cái « mối tơ rối » kia ra. Có nhiều ông tác-giả, vì muốn chuyện mình ly kỳ bí-mật nên bày ra nhiều chuyện sát nhơn đoạt tài gian-man. Ta không nên xem qua rồi vội cho là tiểu-thuyết của họ hoang đang, vô lý. Có nhiều khi trong cái hoang đang của nó, chứa một bài hai bài hay cho bọn sát nhơn, bọn trộm cướp.

H. V. SỸ.

Đâu mà đẻ ra nhiều thế?

Tại Cánthơ lại thêm được một ông thầy cắt

Năm ông thầy cắt ở Cao-lãnh và ông thầy cắt ở Thốt-nơi, bây giờ lại có một ông thầy cắt ở Rạch-chanh, làng Long-tuyền hạt Cantho.

Ông thầy cắt nay con nhà lính, tên là Thiết. Vài ngày nay trở lại, nghe mà có ông thầy ấy hướng gì, đó nhập vào các anh ta, nên anh ta có thể trị được nhiều chứng bịnh. Hiện ông thầy cắt ấy đang chữa bịnh hiểm nghèo sanh rạch ở đa người ta.

Có nhiều người nói ông ta trị bịnh hiểu nghiệm lắm. Hiện thời mỗi ngày có hơn bảy chục người đến xin cắt cho.

Có nhiều người không đến xin cắt, có mà cũng tin ông thầy mình đang ở và đến xin cắt cho.

Nghe mà ông thầy nay, như mấy ông trước, cũng không lấy tiền.

Báo quý miền Nam có vui chuyện như vậy thì lo gì dân Ý nam mình còn nhiều kẻ tật bịnh, ra giữa là họ om sòm?

CHUNG QUANH MỘT QUYỂN SÁCH NHỎ

Trả lời cho ông Hoàng-Tâm về bài: phê-bình cuốn « Đạo là gì? »

(Tiếp theo)

Đọc lại đoạn trên một chút, kẻ ích-kỷ còn ham tranh-giành mà tôi biểu đừng trách họ, bởi vì họ còn vô-minh đốt-nát, chỉ thấy có mình, không biết thương người đồng-loại. Ta nên thảm hại quan họ, thừa dịp chỉ Chơn-lý cho họ biết phân-biệt Chơn-giả; đối với họ là kẻ tính ta không cho họ uống thuốc được thì thôi, nỡ nào trách mục khinh-chê họ. Con câu, kẻ ấy làm vậy để liên đến Đạo nghĩa là kẻ ấy phân đi qua cái cực-đoan chấp đó, sau đến cái cực đoan bác-ái, chưng thoát ra ngoài cả hai cực-đoan vật-chất và tinh-thần thì con người mới hợp cùng Đạo. Tôi nói phải đi qua, không phải biểu con người phanh-lý đâu, ý tôi muốn nói người ta không ai tránh khỏi cái công-lệ vô-nhiên là bao giờ con ngu-muội thì con ích-kỷ. Nhưng trong khi chạy chợt, vớ vẩt, hoi về mình cho nhiều đó, con người kinh-nghiệm được lắm bài học hay, chiêu lần lao tâm mệt-trí lo lắng buồn rầu... rốt cuộc chẳng thấy chi vừa lòng, cứ bất-mãn mãi. Bấy chư mới truy-tầm ra nguyên-nhân sự đau khổ ấy là lòng « ham muốn » mà ông chú-nhơn ham muốn ấy nay còn mai mất, thoạt co thoạt không, kiếp người như bóng phù-du trên bài biển sớm nở tối tàn, đời người như cửa sổ bóng ngựa qua thì lấy đâu làm chắc thật bền bỉ? Thật là giả tạm, huyễn-ảo hết sức! Con người ham muốn đã giả tạm thì cại sự ham muốn, cái vật ham muốn con chơn chánh vào đâu nữa (?) Hết thì y đều hư-ảo, trường! Nhận được như vậy rồi con người mới dứt bỏ tánh tham-lam tích kỷ, đi tìm cái gì bền vững lâu dài hơn. Quay đầu qua « duy-tâm thanh-học » con người con lâm-lạc một lần chơn rồi nữa lạ tâm cầu sự hạnh-phúc trong chùa miếu, kinh Sam, nương-tựa nơi những vị Thần, Thánh Tiên, Phật Sống than ôi! Kết cục con người mới khám phá ra thằng tưởng giác ngăn cản đường đi của mình là cái « chấp ngã ». Diệt ngay cái tà rồi con người được về cùng Đạo.

Như ở đời nhất nghĩa nguyên-nhân sinh ra những ý tưởng-phân là cái ý-thức chấp ngã, đến bao giờ tư-tưởng và tinh tử còn gốc rễ ở trong cái ý thức chấp-ngã trong cái « ta » thì con các lẽ tương-phản. Nhưng Chơn-lý (Đạo) phát-hiện ngay khi người ta giải thoát ra ngoài ý-thức chấp-ngã. Bao giờ bản-ngã (chơn-nhơn), cái « ta » thì không khỏi sanh ra những ý tưởng-xung tương-khắc, thiện với ác, đức bình và tội lỗi, vật chất và tinh-thần, Thiên đàng và Địa-ngục, vui-sướng và trụ-phiền. Những muốn thực-hiện cái viên-mãn cứu cánh ấy mà trong đó các lẽ tương-phản không còn có nữa, thì con người phải đoạn diệt hết cả ý thức chấp ngã, cái « ta » Chơn-lý (Đạo) chỉ có thể lánh-hội được là khi người ta đã hoàn-toàn thoát khỏi ra ngoài vòng tương-đối, khi cái bất điều-hòa sanh ra bởi các lẽ tương-đối đã tiêu-diệt.

Nếu các ngài không hiểu được mui-hương của cảnh Vô-Tâm ấy thì tôi không có thể miêu tả ra cho các Ngài hiểu được, và dầu tôi có thể miêu tả ra các Ngài cũng không hiểu đâu. « *Tant que nous lui expliquer, la cause des opposes est la soi-conscience. Tant que la soi-conscience existe, tant que la pensée et le sentiment ont leurs racines dans la soi-conscience, dans le « je », les opposes existent. Or, la vérité est la lorsque l'homme se délivre de la soi-conscience... Tant qu'existe l'Ego, le « je », il en résulte un mouvement des opposes, le bien et le mal, et le péché, la matière et l'esprit, le paradis et l'enfer, le bonheur et l'affliction.*

(Còn nữa)

Lời rao

Của hàng dường Hiệp-Hòa cho các nhà vườn trồng mía

Qua thăng chạp tây mấy khởi sự chạy, những chủ vườn mía nào có khai sổ mía trước tại nhà giấy Hiệp-Hòa sẽ được phép cân mía mà thôi.

Cách đem mía lại như sau nầy:

Mỗi tuần phát giấy ra cho phép đốn hoặc 5 hoặc 10, hoặc 15 tàn cho mỗi người tùy theo sổ mía khai nhiều ít.

Nhà vườn phải đem sổ mía lại cho dường ngày định trong giấy

Ngày nào đem mía lại thì nhà giấy định trước chừng 10 ngày dặng có thì giờ mà sắp đặt công đon và chở. Chẳng nhà vườn nào được phép đem mía lại nếu chưa lãnh đặng giấy cho phép đốn mía

Những nhà vườn nào vưng theo cách sắp đặt nầy thì chẳng bề khi nào mía bị bắt hết

Những nhà vườn đó, chúng ta vui lòng mà buôn bán

Theo như cách sắp đặt như vậy đến chừng cân mà mía hư, thì cũng tại có chuyện gian giảo trong đó.

Thay thì các nhà vườn phải khai liền sổ mía, dặng có người đi kiểm xét trước khi biến vô sổ.

Như vậy mới được phép lãnh giấy đốn mía và khỏi chở dợi

Muốn có lại nhà giấy sẽ chỉ thêm cho.

Chánh chủ hãng dường Hiệp-Hòa
Ký tên: DUBOIS.

Cùng ban

SỐ 17
Tuần lễ 30-9 - 6 Oct. 1933.
16 trương 7 xu

Có những bài

Hai khoản sau của tờ giao kèo (Xã thuyết).
Thanh niên cần phải tham dự chánh trị (Chánh trị)
Xử nay vẫn phải có cái chánh sách lưu ngôn (Kinh tế)
Cái cười của ông Kỳ (tư trên sống dưới).
Bốn phép nhà vườn (trương vườn ở trong)
Thơ đơi cảnh tranh phải tân bộ mới dặng (trương hình vị)
Học để làm người (trương nhi đồng)
Cuộc giao tế giữa nam nữ thanh-niên (trương phụ nữ).
Thầy là ai? (tiểu hài kịch).
Cuộc đấu xảo tuyển điện ở Berlin (thế giới ảnh).
Bom bầy cho thân (chuyện vui).
Việt-dân bao là chiếc thuyền nan bơng đi? (dịa xao chưa chín).
Tự dông sang tây — Tự nam chi bắc
Cuộc điện thế-giới — Bão bước vườn Nam ngăn đông-bắc — Sau hang dân-bà Đao có mot — Rất nhiều tình diễu và anh.

Ai muốn có một sổ báo Cung-Ban xem thì xin viết thư đến báo quán số 7 rue de Reims, SAIGON.

Câu chuyện gia-đình

Đũng hồ đủ bậy giờ. Trong một căn nhà rộng rãi, đèn điện sáng trưng. Hai vợ chồng thầy Tư dùng cơm tối. Chuyện nầy qua chuyện nọ, rồi chuyện trong sở làm từ chiều qua ngoài đường, rồi thầy lại nói: « Ủ, tôi mới nhớ không hết hôm tay mình mua thứ savon nào xài mà tôi rửa tay nó nhớt quá, phép nhơn nước lắm mới sạch, mà tôi ngứa tay tối nựa.

Vợ: Phải rồi, cách chưng nửa tháng nay, tôi đi chợ thấy có người bán mấy thứ savon la. Họ nói tôi mua, tôi là savon mới của người mình chế ra, quít không bạc không hư đó, bột nhiều mà bán rẻ. Tôi thấy nói mà quá, cam lòng không đâu nên mua hết mười cục nầy rồi. 5 xu đem về xài thử. Nay mình chê tôi mới biết rằng đi không tốt.

Chồng: Hen quá mấy bộ đó hay chi cho mất mấy mấy, mắc cỡ! Thôi rồi, nói cái chuyện gì bỏ qua mình rồi. Hồi đó tôi đi vậy, bạn đã mà nghe lời mấy người bán bậy chuyện mà bán xe lúc đó, thì thôi xau bỏ qua mình chứ.

Vợ: Thôi đừng nói qua đi, đó đó mà mua cho được rồi. Hen gì họ nói làm quảng cáo chi nhiều đó hay cho tôi tin bán đúng nhiều cái gì bỏ xau.

Chồng: Thôi mình lỡ mua bao nhiêu đó, dùng tạm mà rửa nhà, tẩm thú vật, rửa chén, chứ đừng xài về việc quét đó nữa, vì nếu quét lau thì mau cách hết y-phục. Xài savon Việt-Nam quen rồi thì cứ mua mà xài cho con hàm thư mới mà làm gì. Thiên hạ ai ai cũng đều cùng mình tăng savon Việt-Nam là tốt mà lại không mắc gì hơn của thứ savon khác.

Vợ: Mình nói phải. Hôm nay tôi dùng savon mới nó hao quá, quét nó nhớt, phải xà nước nhiều, giặt không bao lâu y-phục mình nó vàng và mòn rách. Còn đêu nay là khác, nó ít mà vẫn trắng tay. Tiếng hồi quét đó mấy bữa rày nó xàm nghĩ mà xài thuốc.

Chồng: Vậy thì tay đem savon mình dùng mua thứ savon nào khác đem là savon Việt-Nam mà dùng và nó đã ít hao quét mau sạch không như vậy là khác xa lắm mà y phục là khác.

Vợ: Thôi đừng nói nữa, mình nói với chồng mình ngồi ở vườn trong nói chuyện thì thị-Tài đi vòng ra sau hè, vô cửa sau đỡ gạo vào một cái khạp nhỏ sẵn ảo giết ngang hông, lấy khăn bịt xướt trên đầu chạy ra ngoài vườn rượt bắt một con gà gió; lăn-xăn lo cơ-n nước coi bộ sốt sắng lắm. Nấu nướng xong thị-Tài dọn xung một mâm cây bưng ra để trước vườn.

Anh đi mức nước súc miệng mời tia ăn cơm luôn.

— Mấy có mua rượu cho tia chưa?

Rượu rọt gì?

— Sâm Hầu lô mật nhìn vợ trân-trân, thì-ai đứng trở mặt, nắm Thầu dòm vào mâm cơm hỏi rằng:

— Sao mấy khô gmau bung nắm cũ hành hay một trái bầu gì đó xão một món cho tia uống rượu vậy mấy?

— hơi gà xé phai, cháo với gà kho đó cũng được rồi mà, anh hay làm cái bộ đó tôi ghét quá!

Sao mấy ghét tao cái gì?

— Người ta nói tin không ưa uống rượu hiếu chưa!

Phan-văn-Triết cười hỏi: ới bửa cơm rồi mà hai đứa bây cự nự nói gì? Vợ chồng lớn rồi phải con nít con trẻ gì sao? May là trước mặt tia mà bây còn làm như vậy, đây tao về rồi bây đập đầu nhau không hay gì?

Thằng Danh thức dậy khóc oe-oe ngoài vòng om-sòm hỏi-lái lật đật chạy ra bồng nó lên cho nó bú và đỗ nó: bỏ nó đó! Làm nên có sửa thì nín khe

— Mấy coi thằng Danh đó, tao đi mua rượu cho tia uống đưa đây hai cắt đi.

— Anh có uống thì uống đừng có đổ cho tia, mà uống gì tới hai các lận?

Hồi hôm tới bây giờ thèm gần chết, uống ít có đã đâu!

— Thấy kệ anh, đây nè một các đó.

Phan-văn-Triết lật hỏ bao lấy ra một các bạc đưa cho nàm Thầu và nói:

— Thằng hai có uống thì mua thêm mà uống tao không uống đâu.

Nàm Thầu xé hai tay lấy các bạc và lượm các bạc của vợ ở đầu vàng, đi lại kệ lấy cái chai nhỏ cầm đi mua rượu Phan-văn-Triết ngồi nhà văn thuốc hút phì-phà, xem có về suy nghĩ việc gì lắng lâm.

Cơm nước xong rồi con hai đi chợ mua vải may áo quần cho thằng Danh nghe.

— Đạ, để rồi tôi lo cho nó tia đừng có nghĩ nhọc lòng, tôi thương nó lắm, vì tôi không con.

— Được vậy thì tốt! Con sân sóc nó cho tử tế đằng phần Liên sẽ thưởng công con, một nầy tia qua con bóng nó đi lên ông phần Liên đặng ông thăm nó và ông đi làm khai sanh cho nó.. Uả mà thằng hai nó đi mua rượu nầy giờ lâu quá sao chưa thấy về?

(Còn nữa)

Mỹ-thuật

Việt-Thái

Bài của Lương-Ngọc — Đông Thanh

Bình-an mà-an khác tình thân
Ngày Việt-Thái mà thành biết mấy
Nàng tra sự tử đã cao,
Ơn nhơn cho kỳ kiều sau nầng tiền,
Tra cây tong mong Thủy-tiên,
Trên ngọn đăng nước giải phiền có danh.
Tra chế luyện rất tinh anh,
Ơn nhà phong-nhã tăng danh long mua,
Xuân, đông, thu, hạ bốn mùa,
Đông tra Việt-Thái không thua trà nào,
Thương dung tiện lợi biết bao,
Ân thành nhớ sức đông bao nước ta
Lợi nguồn quanh quẩn trong nhà,
Ý đồ nội-hóa của ta xài,
Lâm gương cho kẻ hậu-lai
Ơn qui quyền lợi lâu dài về sau
Giúp đường công nghệ lên cao,
Ơn nầy hằng nhớ lẽ nào dám quên
Một ngày một tiến mau lên
Ba chen cùng khách ở bên Tàng điểu
Sao cho mở mặt Đông Tiên!
Vậy có thơ rằng
Việt-Thái ra lời lâm về duyên.
Đã ngon lại rẻ tánh trà hiền,
The nhàng phương phát mùi Liên!
Giao ngát đậm đà chất Thủy-tiên.

Công-văn

Vì lời nghị quan Thống-đốc Nam-kỳ ngày 17 Août 1933.

Định cho những người kể tên sau nầy khẩn đưỡi những sổ đất nhà nước kể sau đây, họa lạc lại lãng Cao Môn, hạt Rachgia, tên mỗi người đứng trước mỗi sổ của mình khẩn.

Hạt Rachgia — Làng Cao Môn

Tên người khẩn	Số sổ	Tờ đất	Số mẫu, sào
Nguyễn-văn-Tên	1re	27	0h85a00
Vương-văn-Trí	»	21	9.84.00
Huỳnh-văn-Chu	»	20	7.08.50
id.	»	26	0.94.00
Trần-ô-Quang	2e	35	8.30.40
Dương-phú-Thành	»	40	2.98.32
Huỳnh-thị-Đông	3e	62	2.71.20
Lý-quang-Chánh	4e	57	1.95.80
id.	5e	57	4.19.20
id.	»	55	0.39.20
id.	»	64	2.34.40
id.	»	65	0.29.60
id.	»	72	8.38.10
id.	»	71	2.93.40
id.	»	78	5.74.60
id.	»	56	0.06.10
Nguyễn-văn-Trí	»	82	11.92.80
Nguyễn-văn-Cân (h)	»	86	6.13.60
Võ-văn-Chơn	»	90	5.60.80
Huỳnh-Hồ	4e	5	0.12.60
Trần-thị-Lai	2e	3	6.72.40
Lưu-Ngọc-anh	4e	1	0.41.20
id.	»	8	26.51.50
Danh-Chi (h)	»	11	2.01.50
id.	5e	12	2.58.10
id.	4e	12	5.73.10
id.	»	13	0.42.40
Trần-En (h)	3e	33	1.77.60
Lương-Điểm	»	28	3.04.80
Đỗ-Bình	1re	29	5.47.20
Danh-Sâm (h)	»	29	7.09.60
Vương-v.-Tiếu (h)	»	30	6.76.10
Huỳnh-v.-Phương	»	46	3.69.10
id.	»	47	3.51.90
Hà-văn-Yên	»	64	4.10.40
Danh-Sâm (h)	2e	44	10.00.60
id.	»	52	0.87.70
id.	»	77	5.82.80
Trần-Bạch	»	38	2.84.10
Lưu-Kinh (h)	3e	93	1.05.80
id.	»	66	0.42.40
Trương-Thanh	»	85	5.10.00
id.	»	81	5.21.60
Lê-thị-Nam (h)	»	83	4.19.80
Lưu-Minh (h)	»	[illegible]	3.93.40
Huỳnh-thị-Đông	»	c	1.58.40
Ly-văn-Dương	»	e	4.54.40
Lưu-Minh (h)	»	b	3.19.70
id.	4e	g	6.00.00
Lê-văn-Ngôi	1re	q	4.46.80
Đỗ-Kiết	»	c	4.64.60
Huỳnh-văn-Chứ	»	6	4.71.40
Nguyễn-v.-Mơi (h)	»	f	4.06.20
Nguyễn-v.-Ngọc (h)	»	h	6.80.00
Lưu-Minh (h)	3e	L	9.89.70
id.	»	k	1.64.0
Viên-Xinh (h)	»	[illegible]	3.10.40

Đất khẩn nầy chẳng dặng ban hay là nhượng cho người ngoại quốc.

Mấy sổ đất bằng hay là dưới

HỘI VẠN QUỐC TIẾT KIỆM

HỘI NẶC DANH PHÁP

đc Tổng-hiệp tư-bản dưới quyền kiểm soát của quan Toàn-Quyền Đông-Pháp
QUẢN-LÝ COI ĐÔNG-PHÁP: *tại tòa nhà của Hội, số 26 đường Chaigneau* -:- SAIGON

VỐN CỦA HỘI BỒN HỘI 1.000.000 lượng bạc, và
8.000.000 quan tiền Pháp, đều đóng tất cả, nghĩa là gần
1.500.000 đồng bạc Đông-Pháp.

Sáng Tạo ở miền Đông-Dương năm 1912
Sáng Tạo ở Đông-Pháp năm 1927

HỘI CHÁNH: số 7 đại lộ Edouard VII ở Thượng-Hải.
QUẢN-LÝ VỀ ĐÔNG-PHÁP: tại tòa nhà của Hội, số 26 đường Chaigneau.
QUẢN-LÝ VỀ PHÁP: số 85 đường Saint Lazare ở Paris.

CHI-NGÁNH

NAM-KỲ: Saigon, số 36 đường Chaigneau.
BẮC KỲ: Hanoi, số 53 Bd. Francis-Garnier
CAO-MIÊN: Nam-Vang, số 94 đường Gallieni
TRUNG-HOA: Canton, Chang-sang, Fan-Chow, Harbin, Mukden, Peking, Shang-Hai, Tsing-Tao
XIÊM: Bangkok.

HỘI VẠN QUỐC TIẾT KIỆM là hội cứu và lợi vốn hưởn hết các hội lập tư-bản ở Viên-Đông.

HỘI VẠN QUỐC TIẾT KIỆM ở Đông-Pháp

là một Chi-Ngánh (Succursale) của Hội Chánh, cho nên người mua vé ở Đông-Pháp đặng sự chắc chắn bởi.

1°) Vốn lớn của Hội Chánh.
2°) Số dự trữ (réserves mathématiques) ở Đông-Pháp.
3°) Số dự trữ riêng về phần Viên-Đông.

Số người mua vé của HỘI VẠN QUỐC TIẾT KIỆM đếm gần 375.000 người về phần Đông-Pháp đặng 15.000 người

CÁCH THỨC GÓP VỐN MAU VÀ TIỆN HƠN HẾT

Về cách thức số 2 — Góp tiền lâu hơn hết là 10 năm, từ 2$. tới $8. mỗi tháng và đặng hưởn vốn lâu hết là cuối 12 năm

Về các thức số 3. — Góp tiền lâu hơn hết là 5 năm, từ 2$. tới 16$. mỗi tháng và đặng hưởn vốn lâu hơn hết là cuối 8 năm

MỖI THÁNG HỘI PHẢI XỔ SỐ HƯỞN VỐN CHO MỘT HẠNG-BỘ TRONG 1687 HẠNG-BỘ

Hết thảy các vé đứng trong hạng-bộ đặng trúng (serie sortante), bất kỳ là mấy vé, miễn là tiền có góp đủ kỳ-lệ, đều đặng hưởn vốn định mua.

Các vé trúng ra kỳ xổ số hàng tháng đều lãng hưởn vốn lập tức và lãnh bạc mặt, vì HỘI VẠN QUỐC TIẾT KIỆM không dùng cách xổ số đặng khỏi góp tiền nữa, mà vốn thì có thể lâu năm sau mới đặng hồi lại

Trong hạng-bộ (serie) 1684 *trúng ra kỳ xổ số 28 Août 1933 có 70 vé. Hết thảy các vé nầy đều đặng lãnh bạc mặt khỏi chờ đợi lâu ngày.*

Xin hỏi sách điều-lệ tại phòng việc

SAIGON
26, Rue Chaigneau

NAM-VANG
94, đường Gallieni

HANOI
53 Bd. Francis-Garnier

hay là các nhà Đại-Lý của Hội

HỘI VẠN QUỐC TIẾT KIỆM cần dùng nhiều người có tư-cách đặng làm Đại-Lý cho Hội.

TỐI NAY trước bữa ăn
Một viên GRAIN DE VALS
Thuốc nhuận tràng làm cho đồm bọt lạm bàng chất cây cỏ.
Sáng mai sẽ thấy kết quả

10 mẫu thì trong một kỳ là 3 năm, kể từ ngày ký tên lời nghị nầy, chẳng đặng bán, nhượng hay là cầm cố cho ai, trừ ra hội Canh nông Tương-tế trong các điều lệ định nơi khoản thứ 2 lời nghị ngày 28 Janvier 1928.

Sự bán hay là nhượng cho mà trái các khoản định trên đây thì phải bị hủy bỏ vì sự trật tự chung.

THỨ BẢY 30 SEPTEMBRE 1933
BẠN HÁT HUỲNH-KỲ
Lại sẽ ra mắt bà-con Saigon
Tại nhà hát Tây
Diễn tuồng: MÃN CHÔT HUỲNH-KỲ
Gánh Huỳnh-Kỳ đã cải-lương điều cải-lương
Nên đến xem cho biết cái mới trong điệu hát
Nên xem để giúp đám trẻ hoang.

GIÁ CHỖ NGỒI

Fauteuil d'orchestre	2$50	Loge de côté	2$00
Balcon de face	2.50	Baignoire de face	2.00
Baignoire de côté	2.50	Stalle d'orchestre	1.50
Loge de face	2.50	Balcon de côté	1.50
Galerie		0.50	

Ngày thứ sáu và ngày thứ bảy có bán giấy tại nhà hát Tây

(Số 15)

Con một cha

của Phi-Tình

(Tiếp theo)

Chẳng những nói lời mà thôi đâu. Nếu trong nước mà có làm kẻ lâm cha mẹ như vậy thì sự thiệt hại không phải nhỏ

Vợ nàm hầu tên thiệt là Đỗ-thị-Tài, nghe kêu Phan-văn-Triết bằng tia là tướng đâu là con của Triết, chớ không dẻ ý là con nuôi, con nuôi mà chỉ nhận tiếng cha con thôi, chớ Triết không có nuôi trong nhà. Thị-Ái, người tia cũng thường kêu là vậy Tài vì ý chuyều nghe nuôi con nít cho người ta, ý vốn con của một người quen thuộc với Phan-văn-Triết. Cạn đây 45 năm gì đó cả nhà Thị-Ái đều mắc bệnh thiên-thời mà chết hết, Triết hết lòng lo lắm chôn cất giúm, vợ chồng của ý cầm tay ôn ấy nên xin lấm con nuôi, từ đó đến nay chỉ tới lui với nhau mà thôi chớ ít khi gần gũi nhau, nên vẻ tánh tình của Thị-Ái lắm đều kém-khuyết, ý cộc cằn, hỗn lão hàm tiền bạc... Nhiều khi Triết hết lòng la rầy chỉ biểu cho, mà ý vẫn trợ trợ: ta không nên trách Phan-văn-Triết vì phải biết rằng ý là con nuôi của Triết nên Triết chẳng thẳng tay quở trách như con ruột được mà đâu cho con ruột cũng vậy nó không nghe lời mà lâm quậy thì để cho nó đau đớn khổ-sở với sự hành động của nó rồi nó mới biết ăn-năn hối-hận mà lâm phải lâm lành.

Bửa nay Thị-Ái được mới nuôi con, lại là chỗ có lợi nhiều, ba chục đồng bạc mới đổi ra mua ít các mua gạo còn bao nhiêu ý đã cất hết rồi, giả đường như ai đem bày trước mặt ý, trí vô-vấn cứ ngó thấy sô tiền ấy, lâm cho ý hân-hoan vẻ mặt, không có cản nhân như mọi bửa. Đi mua gạo về thấy thằng Danh nằm trên vòng ngủ mê, chạ nuôi với chồng mình ngồi ở vườn trong nói chuyện thì Thị-Tài đi vòng ra sau hè, vô cửa sau đỡ gạo vào một cái khạp nhỏ sẵn ảo giết ngang hông, lấy khăn rằn bịt xướt trên đầu chạy ra ngoài vườn rượt bắt một con gà gió; lăn-xăn lo cơ-n nước coi bộ sốt sắng lắm. Nấu nướng xong Thị-Tài dọn xung một mâm cây bưng ra để trước vườn.

Anh đi mức nước súc miệng mời tia ăn cơm luôn.

— Mấy có mua rượu cho tia chưa?

Rượu rọt gì?

— Sâm Hầu lô mật nhìn vợ trân-trân, thì-ai đứng trở mặt, nắm Thầu dòm vào mâm cơm hỏi rằng:

— Sao mấy khô gmau bung nắm cũ hành hay một trái bầu gì đó xão một món cho tia uống rượu vậy mấy?

— hơi gà xé phai, cháo với gà kho đó cũng được rồi mà, anh hay làm cái bộ đó tôi ghét quá!

Sao mấy ghét tao cái gì?

— Người ta nói tin không ưa uống rượu hiếu chưa!

Phan-văn-Triết cười hỏi: ới bửa cơm rồi mà hai đứa bây cự nự nói gì? Vợ chồng lớn rồi phải con nít con trẻ gì sao? May là trước mặt tia mà bây còn làm như vậy, đây tao về rồi bây đập đầu nhau không hay gì?

Thằng Danh thức dậy khóc oe-oe ngoài vòng om-sòm hỏi-lái lật đật chạy ra bồng nó lên cho nó bú và đỗ nó: bỏ nó đó! Làm nên có sửa thì nín khe

— Mấy coi thằng Danh đó, tao đi mua rượu cho tia uống đưa đây hai cắt đi.

— Anh có uống thì uống đừng có đổ cho tia, mà uống gì tới hai các lận?

Hồi hôm tới bây giờ thèm gần chết, uống ít có đã đâu!

— Thấy kệ anh, đây nè một các đó.

Phan-văn-Triết lật hỏ bao lấy ra một các bạc đưa cho nàm Thầu và nói:

— Thằng hai có uống thì mua thêm mà uống tao không uống đâu.

Nàm Thầu xé hai tay lấy các bạc và lượm các bạc của vợ ở đầu vàng, đi lại kệ lấy cái chai nhỏ cầm đi mua rượu Phan-văn-Triết ngồi nhà văn thuốc hút phì-phà, xem có về suy nghĩ việc gì lắng lâm.

Cơm nước xong rồi con

HỎI CÁC PHỤ HUYNH HỌC SANH

Từ khi người Pháp sang qua mở mang xứ nầy thì các ngài đều hiểu rõ sự ăn-học là cần, nên người thì gởi con sang Pháp, bỏ tiền trường nầy trường nọ cho con học, mục đích mong sao con giỏi thành tài. Song cũng có nhiều người bất mãn, vì gởi con đi du học xa có nhiều điều bất tiện, mà con tìm kiếm trường cho đúng đáng thì thật là khó khăn.

Nên ông Louret, cử-nhơn khoa văn-chương triết-học, nguyên chánh sở Cựu-Ế toán-quyền Đông-Pháp, khi đã viên thuyết các tỉnh trong Nam ngoài Bắc còn nhớ lời yêu cầu của các người, mà ngày nay đã mở một trường rất lớn ở Hanoi để đem cái tài giáo-hóa trong khoảng hơn hai mươi năm trở lơn Pháp mà dạy luyện cho con em Việt-Nam. Trường nầy tức là trường

Lycœum libre Hong-Bang

tuy mới mở mà niên học mới rồi đã có non hai ngàn học-sanh: nhà Tàu, nhà Nhựt, nhà Tây, Ai-Lao, Cao-miên, Xiêm-la, Ấn-độ, Trung, Nam, Bắc, ba kỳ đều tới học, kể thì cấp-bằng tây (C. E. P. E., B. E. B. E. P. S., B. S., Bacc. metro.) Người thì cấp-bằng bổn-xứ (B. E. E. I., C. E. P. F. I., D. E. S. P. F. I., Bacc. local) số học-sanh đông như thế là vì từ trước đến giờ hãy có trường tư nào được phép mở đến bản Tu-tài và dạy đủ các kỳ thi, mà quy mô kỷ luật như các trường có tiếng bên Pháp.

Trường ở giữa Hanoi, trong rạ ba mặt phố (Jules Ferry, Cathédrale, Lamblot, trong một khu đất rộng hơn một sạo thước vuông có sân chơi mát mẻ, cây cối um sùm, có chỗ cho lựu học sanh *ăn ở ngay trong trường* tiền mỗi tháng 15$00, còn tiền học các lớp như sau nầy

Enseignement Franco-indigène	Tarif des frais d'études	Enseignement français
1 Cycle Primaire		1 classes Elementaires
a Cours Préparatoire	1 2..	a) Classe de Dixième
b. Cours Elémentaire	1 50	b) Classe de Neuvieme
c) Cours Moyens 1er et 2e ann	2 00	c Classe de Huitieme
d) Cours Supérieur	2 5	d Classe de Septieme
2 – Cycle primaire Superieur franco indigène	Tarif	2 Classes dites de grammaire du Cycle secondaire français
a Cours de 1re année	4$50	a) Classe de Sixieme
b Cours de 2e année	5 50	b) Classe de Cinquieme
c Cours de 3e année	6.5	c) Classe de Quatrieme
d) Cours de 4e année	8.50	d Classe de Troisieme
3 Cycle secondaire de l'Enseignement local	Tarifs	3 – Classes d'Humanite
a 1re Année	15$ 12$	Classe de Seconde
d 2e Année	16 12	Classe de Premier
c) 3e Année	17$ 15$	c Philosophie ou Mathematiq

Chỗ ăn ở trong trường có hơn, ai muốn ở phải viết thơ xin trước, để:

Monsieur le Directeur du Lyceum libre Hong-Bang — HANOI

N. B. — Niên học 1933-34 sẽ bắt đầu vào ngày 1er Septembre bởi 7 giờ sáng.

Lớp nghỉ hè bắt đầu giảng tư 26 Juin đến 26 Août (43)

Ai muốn có quyển điều lệ thì xin tại nhà in Imprimerie de l'Union Saigon, 57, *rue Lucien Mossard.*

Niên học mới rồi đã có 145 học-sinh trúng tuyển các kỳ thi.

VIỄN ĐÔNG LẬP BỔN

Hội nạc danh lập bổn Langsa có vốn lớn triệu quan, một phần tư đã đóng rồi.

Chức quyền chánh Chánh-phủ Toán-quyền Đông-Pháp kiểm soát.

Hội quán Hanoi, đường Paul-Bert số 32

Dây thép nói số 892

Phong Quản-lý Saigon đường Catinat số 203-205

Dây thép nói số 1000

Những số trúng kỳ thứ nhì ngày 29 Sep. 1933

Xe hơi Hội quản Saigon, có M. MEYBROUX, Directeur của Hội và M. LACHAUD coi M. Dinh-van-HOÀ đặt cược, có số ấy, mà ông nầy có mua Phiếu của Hội

	SỐ PHIẾU XỔ RA	NGƯỜI TRÚNG SỐ
Số thứ nhứt 5.000$	28.238	chưa có người mua
Số thứ nhì 1.000$	1.099	Phiếu 1.000$ Của ông GILBERT NICOLAS Cò bốt Binh-Đông — CHOLON Được hồi nguyên vốn Về nay mua ngày 31 7 33 đồng đăng hai kỳ, mỗi kỳ là 5$ cộng là ..... 10$
Số thứ ba (khỏi góp nửa)	740	Phiếu 1.000$ Của ông LE-QUANG-THOI Thơ-ký hãng dầu C. F. A. P. SAIGON Được miễn góp Về nay mua ngày 31 7 33 đồng đăng hai kỳ, mỗi kỳ là 5$ cộng là ..... 10$

Cuộc xổ số kỳ tới định nhằm ngày thứ hai 30 Octobre, 10 giờ sớm mai, tại Hội quán số 32, đường Paul Bert, HANOI

Số trúng bội phần khởi định cho tháng Octobre là 5.000$

Một tên tà bí mật

Trong lịch sử nơi về tội sát nhân đây qủa Guyane, (là chỗ để đày tù tội sát nhơn hung ác cũng như ở xứ là Poulo Condor vậy) thì không hề nghe nói một chuyện là kẻ hung bí mật như vậy.

Vân hồi trong tuần tháng Septembre 1917 có hai tên tên tù Franier và Roux đây ra Camp des roches de Kourou rồi vượt ngục. Tên Franier nhờ cắt đi làm nhà một tổng quan coi lương phòn xin nên lén dùng chìa khóa gả ma mở tủ cấp lấy của chủ 8 000 quan. Tên Roux thì cắt đi làm nhà quan thầy thuốc nên lấy hết vàng bạc.

Cách 15 ngày sau người là chạy cáo bao cho ông chef de quai hay rằng: có một cai thầy của ai chết chẳng biết bỏ ở giữa đồng, kén rẻn, quẹ qua ăn Quan quyền đến tận nơi tra xét thấy trên cái thầy đó có một cái nón rơm và áo quần của quan thầy, nên ai nấy đều định chắc rằng thay đó là thầy của tên Roux, vì đồ ấy là đồ của tên Roux ăn cắp của quan thầy, coi nếu có bị giết đây là chắc bọn tù kia lấy nó ăn cắp được chiếu vàng bạc nên bọn kia đón giết cho gỉ. Hồi nghi như vậy nên linh tiên cho phép đem thầy ấy đi chôn, chẳng để qua năm sau lúc đại binh Cayenne nói rằng lý lịch của tên Roux và Franier không đủ làm bằng, nên lôn xử khiêm diện tên Roux và Franier mỗi tên 5 năm tù về tội vượt ngục.

Chuyện ấy ngỡ là yên rồi, chẳng đề năm 1921 ở đường Avenue de Saxe thành Lyon có nỗi lên một tiệm chụp hình lớn, chung điện bục bỏ, ở ngoài chưng hình những các tay ăn cướp danh tiếng như là Garibaldi, de Havachel và tên cộng sản Delesalle, khách qua đường thấy vậy ai cũng đưng bước lại mà ngắm xem một nỗi và lại thấy đề tên chủ tiệm là « Henri Fournier ».

Công cuộc làm ăn của tên Fournier ban đầu cũng gỉ ở mực tầm thường, lần lần thấy thiên hạ tới lui càng ngày càng thêm đông đảo. Chưng bộ thấy tội vô ánh ta hàm, nên anh mượn cao nhà bảo làm quảng cao được rao hàng giùm. Anh ta rao trong các báo nói không « tiền quảng cáo » mấy lời như vầy: **Ai muốn giúp cho anh ta, công việc làm không cực nhọc mà lợi vô có 30 quan mỗi ngày. Ai muốn giúp thì xin viết thơ cho anh ta. Cách một ít ngày mấy người đi thơ ở Lyon mỗi bữa đem lại cho anh ta cả chồng thơ đếm ra có 7, 8 trăm cái.**

Anh Fournier một mình làm sao viết thơ tay mà trả lời cho biết nên ta thơ chẩu tri cho mỗi người buộc rằng nếu ai ưng chịu cái điện trong thơ thì phải gởi cho anh ta theo nhà thơ một cái mản đa 10 quan được cho anh ta bắt dầu gởi đồ cho mà làm. Rồi ngày nào mình giữ đồ ba kỳ đó vậy cho anh ta thì trừ tất số.

Mới nói ra chắc rằng ai ai hiểu việc gì tên Fournier muốn làm mỗi ngày có thể ăn tới 30 quan, nên cần phải nói cho chư tôn biết rằng anh ta muốn mướn người đi kiếm hình nhỏ chụp rồi muốn rọi ra lớn mà đem cho anh ta làm, ăn tiền huê hồng.

Cách chẳng bao lâu Fournier tiếp được vô có 200 cái mản đa 10 quan mỗi ngày vi thiên hạ thấy anh ta rọi hình tốt nên đua nhau gởi mướn rọi. Nào đe cái số lớng đông con thêm bạn biện nên khiến có nhiều người gởi hình xấu nên anh rọi ra tốt không được, bộ đói tiền lại. Fournier không trả, nên bọ vào đồn Biện lý thưa. Tên Fournier bị bắt tống giam tại Clermont Ferrand về an sang dọi.

Khi anh Fournier bị giam tại phòng tra thì một hôm sai quan, bởi thăm tiếp được trong chồng thơ mới cho giấy nói rằng: cái tên bị giam chẳng vô tội và nói ra và tên Henri Fournier cho kỳ tu gì và là một tên vượt ngục. Xét và thì tôi không rõ, thơ tôi biết chắc rằng và đã bị lọa đại hình Côte d'or kêu án rồi. Ở dưới lại thấy ký tên: Pommier.

Quan bởi thăm bèn cho đòi tên Pommier lên gạn đi hỏi tại thì cho là lời tên nầy không gồi tra.

Con quan bởi thăm vì tra lý lịch con tên Fournier thì có nhiều chỗ lạ lắm. Tên Fournier khai rằng mình gốc gác ở Saint Pierre de la Martinique và giấy việc phòng giấy mộ binh ở Arras con xét lại thì lớ giấy lớ ở thân Arras cũng như bị ở Antilles bị gốc giả mà tiêu mất hết nên không biết lấy đâu làm bằng. Nói về lớ khai sanh thì anh ta chỉ trình ra có một lớ Acte de notoriete có 8 người đứng ba tăng làm chứng ở ra Tòa Lyon mà thay thế cho lớ khai sanh.

Nên quan bởi thăm sanh nghi cho đòi tên Fournier lên mà đối chứng với tên Pommier.

— PL

(Con tiếp).

VỀ VIỆC TÀI CHÁNH

GIÁ BẠC

Ngày 30 Septembre 1933

Nhà nước	10$.00	10$.00
Ngân-hàng Indochine	9 84	9 84
Banque Fr. Chinoise	9 84	9 84
Banque de Saigon	9 84	9 84
Financ. Fac. et C.	9 84	9 84
Hong-kong Shanghai	9 84	9 84
Chartered Bank	9 84	9 84
Sté Annamite de Credit	9 84	9 84

MỄ, CỐC

Giá cho đến nhà-máy, Cholon, bao lấy luôn gia lúa 68 kilos

Paddy pour riz de choix	1$70 à 1$75
Paddy pour riz numero 1	1.50 à 1 55
— n°2, 40% Japon	1.35 à 1.40
— n°2, 60/65% Java	1.20 à 1 30
Paddy alimentaire	1.10 à 1 15

Sách mới

Sách

LA PART DE L'ENCENS ET DU FER *(Phần hương Hỏa)* của ông **Dương-tấn Tài** phó đốc-phòng **Dinh Biệp-lý**, có Chánh-phủ Nam-kỳ chủ-trương và được Hàn-lâm-viện khoa luận-lý và chánh-trị tiên Pháp khen tặng

Mention très honorable

Có trữ bán tại nhà-in Nguyễn-văn-Của. *57 Rue Lucien Mossard* Saigon mỗi quốn giá **2$ 50.**

(Bài thứ 2$ 100)

muốn uống cả ngày

PIPPERMINT

GET

với nước đá hay nước lã

GET FRÈRES

REVEL (Haute-Garonne) France

CÁCH HIỆU-TRỊ THEO PHƯƠNG NỘI-ÂM

BỆNH GIANG-MAI

bằng thuốc bánh

SIGMARGYL

Thuốc SIGMARGYL trắc có ba thầm hiệu đã thí nghiệm về Bệnh Giang-Mai, thuốc SIGMARGYL nầy chữa ngay ở máu và ở các nơi bệnh chứng lên là cùng khắp thân kỳ cuối bệnh nặng. Mau Không quan-ngại gì. Không tốn hại gì đến tỳ vị, thuốc nầy là một thứ thuốc trừ bỏ con độc tay thầy thuốc chuyên môn chưng thực và hai cơ cùng hiệu:

THAY ĐƯỢC THUỐC TIÊM

Chế ra tại

Préparation du Laboratoire Chimiothérapique 2, Place du Théâtre Français à Paris

Thuốc SIGMARGYL bán tại các hãng bào-chế và thuốc-địa.

XIN HÃY LƯU TÂM CHỦ Ý.

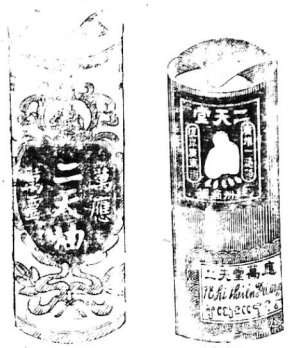

Dầu bán tại Kongkong — Dầu bán tại Nam-kỳ

Chúng tôi xin đi đi kỹ bổ kỳ mà quan sát sự mua bán cách hàng kỳ NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, và đã lo sang qua nước Cholon để lập hiệu ý kiến chủ thì chúng tôi lấy tên đã gọi. Tự thuở nay thuốc của chúng tôi bán ra chỗ thân chủ hễ dùng đến thì thấy được đáo hồi uống nên ngày một coi đều yêu mến. Chúng tôi rất đỗ vui lòng. Chẳng đề mới dạy chúng tôi nghe nhiều vị thân chủ bán hàng luận luận về thứ dầu Nhị-Thiên-Đường mới mua sao chẳng đặt hẳng thứ dầu cũ Nhị-Thiên-Đường vậy cũng tôi lấy làm la mới đến tận nơi, hỏi vài vị thân chủ ở lục tỉnh thì mới hay thứ dầu mới nầy chưa là dầu Nhị-Thiên-Đường, nhưng chế ra để bán tại Hongkong mà thôi.

Vậy xin chúng tôi xin đăng bản hình thứ dầu nầy cho thân chủ xem cho tường tận.

1° Hình bên tay phải là hình về VẠN-ỨC-NHỊ-THIÊN-DẦU bán tại thuở nay ở Nam-Trung, Bắc tam kỳ ở Nam-vang và Laos giá 0$26 một ve, mua đăng ông chứ vị ưa dùng thử nhứt.

2° Hình bên tay trái là hình về DẦU NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG mới chế bán tại Hongkong.

Chúng tôi lại có mấy bổn dán giấy được đây cho chư vị thân chủ đăng rõ.

Tiệm thành (NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG) chúng tôi ở tại Quảng-Đông tỉnh thành (Canton) Chúng tôi có phân nhiều chi nhánh như ở tại Tương-hải (Shanghai), Hương-cảng (Hongkong), Cholon (Saigon) Nam-vang (Pnomenh) v.v. tự thuốc men trị do nơi tiệm chi nhánh ở Quảng-Đông (Canton) bào chế. Bổn tiệm có là đích TỔ-SANH tuy theo phong hậu thời tiết mà xử mà chế ngoài ra thuốc. Như ở Nam kỳ thì mùa tuân theo phong thổ thời tiết Nam-kỳ mà chế cơn nhơn Hongkong thì người tuy theo phong thổ thời tiết Hongkong mà chế vậy vậy...

Vì vậy nên thứ dầu Nhị-Thiên-Đường mới mà chư quí vị nói đó là thứ dầu chế ra mà bán tại Hongkong, chớ ở Nam-kỳ dùng thì không thích hạp, bởi phong thổ Hongkong và Nam-kỳ khác nhau nhiều lắm.

Có nhiều người về tàu mua có giá tiền cao thấp ở Đông-Pháp và Hongkong, họ có lời mua rồi, mà có cơn mua lời thêm nữa nên mới mua thứ dầu Nhị-Thiên-Đường đem qua Nam-kỳ mà bán gánh thủ lợi. Cho họ chẳng có bên Đông-Pháp nầy, thì chỉ phải dùng thứ VẠN ỨNG NHỊ THIÊN DẦU hình dạng trên đây phía tay mặt có chữ Tàu, chớ quốc ngữ, và chữ Cao mãn, mà đã bán từ thuở nay tại hiệu NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG ở Cholon đường Canton 47 giá 0$26 một ve đó thôi.

Vậy xin chư tôn trường trong bà kỳ có mua thứ VẠN ỨNG NHỊ THIÊN DẦU thì xin hãy nhớ cho dùng thứ dầu nầy mà mua, dùng thứ sản công hiệu của nó mau lẹ lắm và cách bao nhiêu rất thích hợp theo phong thổ thời tiết của xứ Đông-Pháp, chớ đừng hàm rẻ mà mua thứ dầu ở Hongkong.

Vì bởi sự CÁI LỢI cho chư thân chủ chúng tôi xin thưa thật, thứ dầu Hongkong, nếu để bên Hongkong dùng thì công hiệu cũng mau lẹ lắm, nhưng nếu đem qua Nam kỳ mà dùng thì sao cũng hai kém nhiều.

Chúng tôi xin vô phép nhắc lại một lần nữa. Hai thứ dầu tuy cùng đong trong một hiệu NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG mà ra, song vì sự phong thổ bất đồng nên cách bào chế khác nhau rất xa vậy.

Cũi xin chư thân lưu tâm chủ ý.

Chi chức, chi chức — *N. T. D. chủ nhân cẩn cáo.*

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG ĐẠI DƯỢC PHỐ

47, rue de Canton 47 — CHOLON

VIN

TONIQUE & BI-NUTRITIF

Du Docteur **RIF**

Vệ-sanh TỬU

của Lương-y RIF *chế ra*

Thứ thuốc rượu nầy là vị đại bổ gân cốt cũng là tinh kiện tinh thần, bất kỳ là bao nhiêu tuổi đều uống đặng cả. Những kẻ tuổi cao khí lực suy giảm với thấy ngày xuân đã thần mỏn, hễ uống rượu nầy vô, thì đã đặng cả lần thành đồng, mặt mày tươi tốt coi như trẻ, lại mạng hơn xưa.

Còn con nít liệt nhược, đàn bà mất máu, có huyết bạch, có chứng, nhưng kẻ hao lần tinh thần, hễ uống rượu nầy vào thì mạnh mẽ lắm bổi, da mặt đỏ sáng, tinh thần trán kiện.

Giá mỗi ve là ba đồng bạc

Có trữ bán tại tiệm thuốc Tây đường Marins số 190-192, Cholon.

Dépôt Pharmacie Franco-Chinois 190-192, Rue des Marins, CHOLON.

Qui vị !

Muốn mượn về hình thực tốt đặng làm lời rao cho có hiệu-quả:

Muốn về hình động in trong sách, hình vẽ theo yết-thị lời rao buôn bán.

Các thứ tranh họa mỹ-thuật thiệt khéo về bằng phấn hoặc bằng dầu, vân vân...

Xin mời đến thương nghị tại

Imprimerie de l'Union

NGUYỄN-VĂN-CỦA

57 rue L. Mossard SAIGON

BỆNH RUN

nhẹ hoặc nặng thì trị bằng thuốc Tonifuge Français của quan dược sĩ DUHOURCAU là thứ thuốc rất nhiệt mà rẻ tiền nhất.

chỉ 12 viên là khỏi không cần thuốc lấy.

Nhà bán thuốc cho bổi Thuốc quản và bổi Thuốc-đỉa.

Rue Louis Blanc, La Garenne (Seine) Trouve à toutes les Officines Pharmaceutiques et Grandes Maisons de Droguerie.

Mẹ ăn đồ bổ chừng nào,
Con mi nhỏ mạnh được chừng nấy.

CÙNG CÁC BÀ LAM MẸ

Muốn cho con nít nhỏ có máu tốt thì cho nó bú sữa tốt, mà muốn có sữa tốt thì chỉ có một cách là người mẹ phải ăn đồ bổ. Không cần phải ăn cho nhiều, mà cần phải ăn thứ bổ. Phải nên lựa kỹ vì có nhiều món ăn ngon, song rất khó tiêu. Đồ ăn bổ dưỡng nhứt, có thể ăn trong mỗi bữa thì có Phoscao. Ăn Phoscao người mẹ được khoẻ mạnh, có khoẻ mạnh thì mới có sữa tốt mà nuôi con cho mau lớn. Phoscao là thứ đồ ăn tốt nhứt.

Phoscao

PIỀU HÒA SỰ TIÊU-HÓA KHÔNG CÌ BẰNG
đồ ăn ngon hạng nhất. Xin échantillon xin gửi. Đồ bổ dưỡng tốt hạng nhất.
Hãng **L'U. G. I. A.**
185 — Boulevard Charner — SAIGON

Elixir tonique ANTIGLAIREUX du Dr GUILLIÉ

La thuốc bổ mà hiệu đã nổi tiếng từ một trăm năm nay (từ năm 1812) để trị các bệnh do
Mật uế và **Đờm dãi**
sinh ra, nghĩa là
các bệnh ở Gan, ở Dạ dày (bao tử), ở ruột, ở tim, các bệnh đọng huyết, bịnh ngã nước, Sốt, Tê-thấp.

Đều phải kỵ tên kẻ
G. ROCHER, Bào-chế chuyên-môn
PARIS, 32, Rue de Grenelle
Bán ở các hiệu thuốc

LÁ BÙA LINH

«THẦN HIỆU PHÁT LÀNH HƯỜN» của Nhị-Thiên-Đường là một lá bùa linh nghiệm trừ tuyệt loài quỉ mị sốt rét.

神效發冷丸

THẦN HIỆU PHÁT LÀNH HƯỜN

(THUỐC NÓNG LÀNH)

Trị những bịnh kể ra sau này. *Nóng lạnh, bịnh rét, ban bạch ban điểu, cảm mạo thương hàn, phát nóng, phát lạnh, hoắc loạn mê man, nhức đầu, miệng khô, tứ chi mỏi mệt, ăn uống không ngon.*

Cách dùng:

Người lớn mỗi ngày uống một gói: là 14 hườn uống với nước trà.
Con nít mới tuổi, dưới 1 hườn, 2 tuổi 2 hườn, 3 tuổi 3 hườn.
Con nít mấy tuổi thì uống theo mấy hườn tới 14 tuổi uống theo như người lớn dùng 14 hườn mà thôi.
Như bịnh rét thì phải uống trước hơn 2 giờ đồng hồ khi chưa tới cử.
Cử ăn: Rau sống, trái cây, đồ nguội lạnh, mấy món đồ chẳng nên dùng tới. Làm y theo như vậy đầu bịnh nặng hung, hễ uống thuốc nầy vài ngày thì hết lành.
Người thường mỗi buổi sớm mai uống 3 hườn bổ thận.
Hãy nhìn chắc cái nhãn ông Phật hiệu Nhị-Thiên-Đường, thì mới phải là thuốc thiệt kẻo làm thứ giả.

Mỗi gói . . . . . 0$16

SÁCH RẤT CẦN ÍCH
cho thầy giáo để dạy trẻ em đọc
và cho trẻ em để học tiếng Langsa

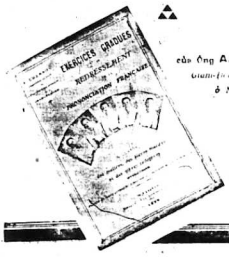

của ông A. CHAMBON
Giám-đốc sở Học-chánh ở Nam-Kỳ soạn

CÓ BÁN TẠI
IMPRIMERIE DE L'UNION
NGUYỄN-VĂN-CỦA
57, rue Lucien Mossard
SAIGON

PULMONIA
Rất thần hiệu
chữa các bệnh ho
ho sưng cuống phổi
ho nang, sắp lao
Sách giảng giải gửi kèm bản
F. LOGAS Pharmacien-chimiste
Ancien Interne des Hôpitaux de Paris
Ancien Pharmacien-chef de l'Armée

0 $30

Có bán tại nhà in Union NGUYỄN-VĂN-CỦA
57, Rue Lucien Mossard — SAIGON

NGẬM MỘT HƯỜN
VALDA
TRONG MIỆNG

Thì Khỏi đau đớn giọng. Khan cổ, Khỏi nóng lạnh, sổ mũi, và lại Không ho.

Có nghẹt mũi, ho nhiều, mà ngậm được thuốc ấy thì cũng hết liền.

ẤY LÀ
một thứ thuốc thần hiệu lắm
ĐỂ MÀ TRỊ
các chứng bịnh ho lao và tức ngực.

THUỐC HƯỜN
VALDA
có bán cũng trong các tiệm thuốc.
Có mua thì nhớ coi trên nắp hộp có niêu chữ
VALDA
MỚI THIỆT PHẢI

Đại-tiện táo-sáp sinh ra nhiều bệnh.
Muốn mình chánh khoẻ, xin dùng:
thứ thuốc VÉRITABLES "GRAINS de SANTÉ du Docteur FRANCK"

RẤT THẦN HIỆU
RẤT TIỆN
RẤT DỄ

Bán ở khắp các hàng bao-chế tây.

PHONG QUẢNG-CÁO
và
TRƯỜNG HỌC XE-HƠI
Học mảo xe nhỏ 25$
xe lớn 35$
Chủ-nhơn: TRỊNH-HƯNG-NGẦU
95 bis, Rue Lagrandière — SAIGON
Chỗ đáng tin cậy

Moderne Laboratoire de prothèse dentaire
LAM-QUANG-SI
DENTISTE
Phòng trồng răng, chuyên môn trị đau răng.
Sớm mai từ 7 giờ tới 12 giờ. Buổi chiều từ 2 giờ tới 5 giờ rưỡi.
N° 72, Rue Vannier (Chợ-cũ) SAIGON.

TIỂU-THUYẾT — Số: 27

Đá nát vàng phai

Tác giả: LƯU-THOẠI-KHẢI
Việt-đông Bảo-Tồn (Bentre)

∴

I, II. — Lại còn gặp Lưu-đắc-Kế

Hôm sau chàng đi mua được một miếng đất gần chợ Mỹ-lồng để cất nhà ngói ba căng. Hễ hết thảy là tám trăm đồng. Chàng mua thêm một mẫu ruộng tốt là bảy trăm. Công việc làm xong tốn phí hết một ngàn năm trăm rưỡi đồng. Không đất nhà cửa mua cất tăng hoàng, chàng bảo bà Hạnh mua đồ về nấu một mâm cơm cúng ông. Bà Hạnh vưng lời, lo sắp đặt công việc.

Hoàng-tuấn-Anh, tay cầm hương, mắt ngó bức chơn dung cha mà khóc, quì vái rằng: « Con là Hoàng-tuấn-Anh, hôm nay từ biệt cha bỏ xứ mà đi lập thân và lo trả thù. Xin linh hồn cha sống khôn thác thiêng, phù hộ cho con vững lòng bền chí. Con sẽ làm sao cho cha mẹ được đẹp lòng nơi nơi chốn ở tuyền! » Chàng vái rồi vừa lạy vừa khóc. Cái quang cảnh não nồng nầy dầu ai đi đá sắt gan đồng để mất vào cũng phải rơi nhỏ mấy giọt mà Quang-ông cha rồi liền sắp đặt hành lý mà lên đường. Tớ thấy bịnh nặng trong lúc biệt ly, tiếng hoa lần với lời cầu tiếng chúc rất nên hề thảm.

Người viết quyển nầy, ai đang phải vô tâm nên cũng cảm xúc. Vậy cất bút mà để bốn câu thơ than rằng:

« Cay nghiệt làm chi bởi Lô-công?
« Tuổi xanh đeo nặng kết tình chung.
« Tiếc hu, chẳng quản sao sương tuyết
« Để chuyện người xem rất lạ lùng! »

Hoàng-tuấn-Anh lên Bến Tre, đậu tại nhà thầy giáo Nguyễn-hữu-Nghĩa. Chiều lại nhơn lúc mà mê chàng đi dạo tiếng bờ sông chơi cho giải muộn. Chàng đi lăng quăng đến tiệm rượu Thái-xương, thình lình thấy có Ngọc-Dung ngồi trên xe hơi đậu tại đó. Nàng Ngọc-Dung thấy Tuấn-Anh, bèn day mặt chỗ khác. Hoàng-tuấn-Anh thấy Ngọc-Dung thì nói thầm rằng: « Ta đã nghe tin rằng nàng đã có chồng rồi. Chồng nàng là Lưu-đắc-Đạo nào đó. Chẳng biết có thật vậy hay chăng? hay là lời huyễn hoặc. Vậy nhơn dịp nầy, ta tại hỏi thăm, thử coi nàng trả lời thế nào. » Tuấn-Anh suy nghĩ như vậy, muốn bước lại hỏi thăm, nhưng có ý ngượng. Hỏi chàng lại nghĩ: « Ta đã chau biết thói đời đen bạc, nhơn tình nghĩa ấm. Có ai nào lại đi hỏi thăm một việc rất có quan hệ với danh giá ta sao? » Thượng lại nghĩ: « Cuộc qua là thử lòng, cho rõ kẻ bội bạc mà thôi. Như vậy, cũng là mình bất nọc. » Chàng nghĩ như thế, nên liền bước lại rồi: Chào cô.

— Thầy là ai? Sao lại biết tôi?

— Cô chẳng biết tôi cũng phải bởi vì tôi nghèo khó cho nên cô chẳng biết! Bây giờ cô giàu sang, nên mấy lời của cô nói dưới tàu lúc nọ, đã trôi theo giòng nước rồi. Tôi chẳng phải là kẻ ham giàu như người ấy đâu. Tôi muốn biết lòng dạ của người đó bà khốn nạn, hay giàu sang quên nhơn nghĩa, nên mới đến mà hỏi thăm. Tôi không biết khối óc để nơi đâu mà nhơn đến hỏi thuở nào, cho nên đụng tâm một cảnh tự nhiên lắm vậy??

Tôi chẳng hề quyết lòng đến mà hỏi: duyên xưa tích cũ đâu? Cô đừng tưởng như vậy mà tầm.

— Ua thầy nầy điên sao cho? Ai phụ với thầy thì thầy nói với người đó, sao lại nhờ tôi mà mắng như vậy? Thầy muốn mang xấu sao?

— Cô cho quá lời. Ở đời ai chẳng sợ xấu? Nhưng lại có một hạng người ưa làm đều xấu. Họ làm xấu mà lại tự đắc cho là vinh diệu chẳng hiểu lương tâm họ ở đâu? Chẳng là họ đã mất lương tâm. Tuy bề ngoài là hình người, cho bề trong là lòng thú. Có hỏi tôi muốn xấu không phải chăng? Có lẽ tôi không muốn, vì sự xấu ai cũng đều chê đều trách. Nhưng có nói tôi như vậy, không lẽ tôi chối từ vậy chẳng biết cô làm thế nào cho tôi xấu?

Ngọc-Dung nghe nói gay như vậy, thì lấy làm lỗ thẹn và gần vô cùng. Nàng hiểu mụng nhảy xuống xe, xốc lại miền sau Tuấn-Anh mà la lên rằng: « Bớ mấ-ta, nó hiếp tôi đây! »

Mấ-ta liền chạy tới, dẹp hai đang vẹ bọt. Ông có bắt đầu trang... Hoàng-tuấn-Anh, vì giận nên không quá bề... nói người cho người ngoại quốc hiểu, bên thuật lại việc mình. Ông có nói: « Tôi biết, đâu sau làm nhơn người như vậy lắm. Từ cách của người annam đã đến tiện kém-ỏi thế ấy, mà lại còn tự-kiêu tự-đắc thái-quá. » Ông nói bấy nhiêu lời tôi cười ầm lên. Hoàng-tuấn-Anh bây giờ lấy làm bổ thẹn, vì nghe mấy lời của người Tây khi rẻ Annam. Chàng lấy làm ăn năn, hối-hận sao mình quá nhẹ miệng thế ấy.

Hỏi rồi đâu đuôi, ông có khuyên giải hai đang, việc nhỏ mọn nên bỏ qua. Ngọc-Dung bằng lòng. Cả hai từ giã ông cô ra về.

∴

Ngọc-Dung về nhà lấy lâm cảm giận Tuấn-Anh, nàng vừa khóc vừa bước vào. Lưu-đắc-Kế cả kinh, bỏ hỏi rằng: « Có việc chi mà nàng thê thảm lụy như vậy? »

— Em bị thằng Tuấn-Anh nó làm nhục. Anh Lô làm!!

— Tuấn-Anh là con ông huyện Giáo đó phải chăng?

— Phải.

— Nó làm nhục hiền thê thế nào?

(Còn nữa)

Imprimerie de l'Union Lục-Tỉnh Tân-Văn
Gérant propriétaire: NGUYỄN-VĂN-THIỆT,
57, Rue Lucien Mossard. — SAIGON

TIRAGE 3.500 EXEMPLAIRES
Le Gérant: LÂM-VĂN-NGỌ

ESSENCE
LOTION
POUDRE
SAVON
BRILLANTINE
TỐT THƯỢNG HẠNG

ADORIS
Gellé Frères Paris

CHƯNG NÀO ĐỨA TRẺ ĐÀ LỚN LÊN
MÀ SỮA KHÔNG ĐỦ CHO NÓ BÚ NỮA
THÌ PHẢI CHO NÓ ĂN BỘT SỮA

NESTLE

HIỆU
CON-CHIM
là một thứ vật thực lành, bổ và dễ tiêu hóa

Hãy NESTLE số 35 đường Marc-Mahon có sách dạy nuôi dưỡng con nít bằng thứ tiếng ngữ của bác-sĩ Vidal, quí Bà quí Cô muốn dùng xin hỏi tại hãng sẽ gởi tặng.

THUỐC NHỨC ĐẦU
ASPIRINE
DES
USINES DU RHONE

CHỮA KHỎI :
NHỨC ĐẦU
BỆNH CẢM
BỆNH GHÍP
CÁC CHỨNG ĐẦU NHỨC

Thuốc nào tự nhận là công hiệu hơn cũng chớ tin

NHẠN KỸ TÊN HIỆU
"USINES DU RHONE"
mới chắc là được thuốc bào chế tinh sảo và công hiệu

GÂY MÔN
Thuốc
SIROP la DESCHIENS
có huyết bổ

Làm cho Sáng tươi màu mặt, ăn ngon, thuốc Sirop Lường trừ bình.

Ở PARIS
các bà xin đẹp muốn giữ cho da mặt được nịn màng hoài thì dùng
CREME SIMON
hội hiệu nghiệm, hợp theo vệ-sanh, giúp ích được và dùng hằng dùng.
Mỗi buổi sáng và chiều, khi rửa mặt rồi cần dương ước, thoa nó lên sẽ thấy hiệu nghiệm liền.
Qui bà không cần phải lựa thứ nào nữa, qui bà nên chấm một thứ đó mà thôi.

CREME SIMON
POUDRE SIMON
SAVON SIMON

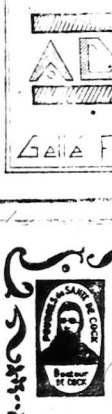

CÁCH TRỊ BỊNH ĐAU
CAN, TÌ, PHẾ PHỦ
BẰNG THUỐC BỘT
POUDRES DE COCK

Ca khiêu vì nước ngoài khoa uống vào tưởng đau là là chỉ [illegible] ti phế phủ, không để nó làm cho bớt đau mà dày mòn [illegible] bình trở lại nặng [illegible] là vì [illegible] không thấm vào gốc bịnh.

Cần nhứt ai ai cũng muốn trừ cho tuyệt bịnh. Thuốc bột *Poudres de Cock* là một vị thuốc thần hiệu [illegible] mang vì nó làm cho [illegible] được trong [illegible] chuyển vận đồng nhau mà làm cho [illegible] tích cho con người.

Uống thuốc bột *Poudres de Cock* [illegible] được [illegible] thấm vì bổ máu thì, thêm sức cho được khỏe mạnh.

Mỗi trở bịnh đau tì vị cho tuyệt gốc rễ, ăn uống không tiêu đau bụng [illegible] sinh một sưng bướu [illegible] đau gan [illegible] cuồng cho chưng bịnh [illegible] chứng khô [illegible] chịnh huyết suy, giảm ghê giảm cốt [illegible] định nước tiểu [illegible] như có trong trắng [illegible] đau hậu [illegible] vì [illegible] bại và các chứng [illegible] hơn nữa, trước hay là sau khi ăn cơm uống một liều thuốc bột *Poudres de Cock*.

Bột thuốc bột *Poudres de Cock* đựng trong hộp thiếc để bán trong các tiệm thuốc tốt và tại chỗ bào bế ở thành JEUMONT tỉnh NORD.

GIỌNG NÓI KHẢN KHẢN

Vì tài suốt ngày ta nói nhiều, thì cơ quan trong cổ làm việc nhiều, nên cổ ta khô. Nếu ta không cẩn thận thì ta bị phải đau Thinh thoảng ngậm vài viên :

KẸO THUỐC WYBERT

thì miệng và cuống họng ta khỏi khô giáo.

Kẹo Thuốc WYBERT làm dịu thứ nước chữa khỏi bịnh ho hen, chứng khản cổ. Thật là chẳng hại gì đến bao bì và răng cả.

Wybert

KẸO-THUỐC WYBERT
Tài tốt các hàng bào chế [illegible]
[illegible] hộp [illegible] hàm 300 viên

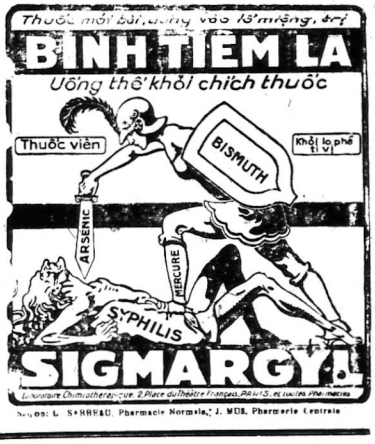

Sài-gòn: L. SARREAU Pharmacie Normale, J. MOS. Pharmacie Centrale

Liêu trai chí dị

Bạn rượu

Bữa nọ Hồ nói với Xa rằng : « Hôm rày tôi mang ơn anh cho tôi nống mãi, không biết lấy chi mà báo được cho anh. »

Xa nói : « Dễ hòng ! Một bài đầu rượu, nống chơi cho vui miệng, chớ có chi đâu mà anh phải ái ngại cho phiền lòng. »

Hồ nói : « Đã biết rằng chẳng phải là nhiều, nhưng anh thì nghèo, cây gảy tiền không phải dễ gì mà có ; tôi phải lo với anh mới được. »

Qua đêm sau, Hồ đến nói với Xa rằng : « Nơi phía Đông-nam cách đây chừng 7 dặm, có vàng bỏ rơi dựa bên mé đường, anh phải đi cho sớm mà lấy. »

Trời gần sáng, Xa đi đến chỗ ấy, quả được 2 thỏi vàng, bèn lấy đó đem mua rượu ngon, để đãnh mà uống với nhau mỗi buổi tối, ít lâu Hồ lại nói với Xa rằng : « Nơi phía nhà sau có cây chôn, hãy đào lên mà lấy. » Xa nghe lời đào lên quả y như lời, lấy được mấy trăm quan tiền ; bèn mừng mà nói rằng : « Trong túi đã có tiền, hết lo không rượu mà uống rồi. »

Hồ nói : « Anh nói vậy sao được, ngồi không mà ăn, nuôi kẻ cho phải lở, giá, có bấy nhiêu đó, chúng ta uống có mấy ngày ; ta phải hiệp nhau mà lo lớp khác mới được. »

Cách ít ngày Hồ lại nói với Xa rằng : « Ngoài chợ tuy nay giá nếp rẻ lắm, mà độ là một mươi hàng đang trữ, anh hãy làm đi. » Xa nghe lời, mua hơn bốn mươi ngoài hột nếp mà trữ, thiên-hạ đều cười rằng quê ; chẳng bao lâu, trời hạng dữ lắm, lúa đậu đều khô hết duy có thứ nếp ấy trồng được mà thôi, Xa thâu lợi xấp mười. Nhờ đó mà Xa trở nên giàu, mua được ruộng tốt hơn 2 trăm mẫu ; mỗi năm chỉ cư bổi Hồ, hễ Hồ bảo trồng giống nào thì trồng giống nấy ; bắt cầu là gỗ gì lạ gì, nên hư sớm muộn gì cũng cứ nghe theo lời Hồ mà quyết đoán. Gỗ tới lui coi nhà chung đã quen, kêu vợ chàng là cô-dâu kêu con chàng bằng cháu ; coi nhau như ruột thịt trong nhà. Sau chàng mất rồi, Hồ mới đi luôn không còn đến nữa.

Chuyện chàng Liêu Sanh

Châu-Sanh là người ở Thuận-thiên, vốn là dòng dõi con quan, kết nạp với Liêu-Sanh rất hậu ; Liêu-Sanh có học được nghề coi tướng với Dị-nhân, thường nói với Châu-Sanh rằng : « Anh không có phan làm quan, cho muốn làm giàu có bạc muôn thì dễ lắm, ngặt vì tướng chị ở nhà xấu lắm, không thể giúp anh làm nên sự nghiệp được.

Chẳng bao lâu, vợ Châu-Sanh mất, gia thất tiêu điều, lấy làm buồn bực, bèn tính đến cậy Liêu-Sanh, cho mình một quẻ, dặng lo bề chấp nối. Châu-Sanh đến nơi ngồi hơn trót buổi, mà Liêu-Sanh cứ ở miết nơi nhà trong không chịu ra kêu tới hai ba lần, chàng mới được ra mà nói rằng : « Tôi có ý tìm kiếm chỗ lựa cho anh một chỗ xứng đáng, hay mới tìm được ; nay giờ tôi mắc ở trong mà làm phép, để cầu Nguyệt-lão xe chỉ đó cho sáo. »

Châu-Sanh mừng rỡ hỏi thăm, Liêu-Sanh nói : « Mới vừa có một người xách cái giỏ đi ngang qua đây, anh có gặp hay không ? »

Châu-Sanh nói : « Có, mà coi bộ nghèo quá, làm lụ như ăn mày vậy. »

— Ấy là ông-già của anh đó đa, phải lấy lễ mà cung kính người, chớ nên khi dễ.

— Đã là anh em với nhau, cứ lấy thiệt tình, anh điều cợt nhau làm chi cho qua lắm vậy ; tôi tuy nghèo, song cũng là dòng giống trâm-anh, có đâu cho đến đôi cưới con ăn mày như vậy lẽ sao.

— Không phải vậy đâu, cha mẹ cũ để con tiền, có bại gì.

— Mà anh đã thấy con gái ve chưa ?

— Chưa, tôi với người ấy vốn không quen biết chi nhau, tên họ cũng có hỏi thì mới biết được, Châu-Sanh cười rằng : « Chưa biết chi, sao biết được cơ ? »

— Tôi lấy theo số mà đoán ra, người ấy hung hăng, mà hèn hạ, nhưng lại sanh con gái rất có hậu phước ; nếu muốn cưới gấp bây giờ, tôi lại ít bị họa to, vậy để nhơn buổi đó tôi làm phép lại đã.

Châu-Sanh ra về mà trong lòng cũng không chịu tin, cứ lo đi coi nhiều chỗ mà cũng không xong chỗ nào.

Ngày kia Liêu-Sanh đến tánh linh mà nói với Châu-Sanh rằng : « Có một người khách, tới có người ấy là họ Pão mà là một tên tính thương, trong lòng không thích, song cũng gắng gượng, cho hỏi lo là ; cũng Liêu-Sanh thì ấu của niềm nó, cũng sinh phi thường.

Đến khi tiệc rượu dọn ra thì chẳng có chi lạ, chỉ có những đồ rau cá sơ sài. Liêu-Sanh lấy đũa gõ mấy khách và kiếm lời nói đơ rằng : « Công-tử nguồn mộ anh vẫn đã lâu rồi, thường dặn dò tôi dọ hỏi ; tôi anh đặng có làm quen ; hôm qua nãy tôi mới gặp được anh, lại nghe anh nay mai gì đây, phải đi đánh giặc đường xa, nên phải lật đật mời anh, vì gấp rút mà cái tiệc rượu nầy hơa ra sơ sài quá. »

Trong lúc ăn uống với nhau, bọ Phò-lo vì con ngựa của mình có bịnh, e cỡi không được. Liêu-Sanh cũng cỡi đầu mà trù nghĩ việc ấy.

(Mai tiếp).

BANQUE DE L'INDOCHINE

PRIVILÉGIÉE FONDÉE EN 1875

Capital versé 125.000.000 Francs
Réserves au 31.12.30 136.000.000 Frs

SIÈGE SOCIAL
75 Rue Haussmann
PARIS

Adresse Télégraphique INDOCHINE

SUCCURSALES & AGENCES

CHINE	INDOCHINE	AUTRES SIÈGES
CANTON	SAIGON	BANGKOK
PORT-DAYARD	BATTAMBANG	DJIBOUTI
HANKEOU	CANTHO	NOUMÉA
HONGKONG	HAIPHONG	PAPEETE
MONGTZÉ	HANOI	PONDICHÉRY
—PÉKIN—	THANH-HOA	SINGAPORE
SHANGHAI	—HUÉ—	
TIENTSIN	NAMDINH	
YUNNANFOU	PNOMPENH	
	QUINHON	
	TOURANE	
	—VINH—	

Correspondants dans le monde entier

Traite toutes Opérations de Banque

SUCCURSALE DE SAIGON — QUAI DE BELGIQUE

Location de Coffres Forts

TÌ-VỊ DƯỢC LÀNH MẠNH

NHỜ THUỐC BỘT

CỦA ÔNG TẤN-SĨ Y-KHOA

POUDRES DE COCK

Quí ông quí bà biếng ăn biếng uống, đều hoá chậm trễ khó nhọc, nóng nảy hay là ngán tức, sau khi ăn xong tối chăng? Quí ông, quí bà hay ợ chua xót, nhứt đầu chóng mặt, hay ngáp, ngủ gục, khi mới ăn rồi, lại đông trắng hơi thở hôi tanh (hôi miệng) tinh hay không? Quí ông, quí bà ăn uống không tiêu, bứt hơn da, buồn nôn, khi thì thào da khi thì hơn không? Có đau mỏi ác đau bụng, có mỗi mệt nhọc, tiểu bón, [illegible] đau tức tưới, [illegible] không được chăng? Thái nhớ trong trí rằng: thuốc bột Poudres de Cock làm cho quí ông quí bà hết sự đau đớn ấy và các chứng bình nó làm cho quí ông quí bà chậm nhọc đó đó, vì thuốc bột POUDRES DE COCK làm cho tỉ vị bình [illegible] nhiều [illegible] máu. Uống thuốc bột POUDRES DE COCK ăn cơm ngon, vật thực nhanh tiêu hóa, ông đỡ ngủ tang lo, nhà tim, đầu, ruột, gan, thận, phế phủ được thông đồng, tinh thần trang kiện mạnh mẽ, vui vẻ. Quí ông, quí bà ai sử dụng đến tỉ vị, vậy thì uống thuốc bột POUDRES DE COCK vì nó đề nhà trị bình ấy.

Thói thuốc bột POUDRES DE COCK đựng trong hộp, hiệu đề bán trong các tiệm thuốc tốt và tại chỗ bào chế ở thành REIMONT, tỉnh Nord.

TIÊU ĐỘC — PHÁT HÃN

TRỪ TIÊN BỆNH NGỨA

TA LOC

Máu ta bằng thuốc

SAN-SỞ-PA-RAY

PA-RI-DI-EN-NỞ

(Salsepareille Parisienne)

MÁU TAO TỈ ĐỦ V. V.

Thuốc chuyên-môn rất công-hiệu để chữa bệnh ngoài da

Bán tại khắp các hàng bào-chế tây

THANH LƯƠNG

Bán buôn tại số nhà 8, rue Vivienne PARIS

Xà-phòng Cadum

Mọi thứ xà-phòng tinh bảo mà không có chất rất đa như xà-phòng Cadum rất cần để giữ vệ-sinh cho ngoài da.

Dùng nó lại còn lợi nữa vì răng nó không thấm nước, nó khô mau cho nên dùng được lâu bền, không phi phạm chút nào.

CÔNG-DỤNG THUỐC VIÊN PI-LUN LO PANH KO

(PILULES PINK)

RẤT THẦN HIỆU ĐỂ CHỐNG LẠI SỰ TIÊU MẾT CỦA CÁC CƠ THỂ

Thuốc *PILULES PINK* sinh nhiều máu tốt và làm nhẹn các cân tuỷ, thuốc nầy làm cho biết đói lại cho các nước trong dạ dày chong sinh và giúp sức mạnh cho các công việc của cả các cơ thể.

Cho nên thuốc *PILULES PINK* thật đáng gọi là thuốc dạ thần hiệu để chữa bịnh thiếu-máu, bịnh phiền muộn, bịnh gầy mòn, các bịnh lơi thì lớn sổ và bịnh trở về già, bịnh đau bao-bì, bịnh nhức đầu, bịnh cảm lực mỏi mệt.

Thuốc PILULES PINK bán tại khắp các hàng bào-chế tây

NÀY THUỐC CHỨ DANH

CHỮA BỆNH

ĐAU-LƯNG

THUỐC VIÊN FOSTER [illegible] thuốc thần sinh ra. Lại cũng là thuốc [illegible] bình đau-ngang thất lưng, bịnh nhức [illegible] hay nếu có [illegible] thì nên dùng nó. THUỐC VIÊN FOSTER Ai cũng dùng THUỐC VIÊN FOSTER thì [illegible] bịnh sổ khoa hòn, nó mình lại thấy chẳng kiếu, [illegible] thì sổ Long, huyết mạch không điều hay ngày đêm nên sơ vậy lấy THUỐC VIÊN FOSTER.

Mỗi Hộp 8f50 **PILULES FOSTER** Hai Hộp 14f85

CHỮA THẬN VÀ BÀNG QUANG

Bán tại các hàng bào chế tây và gửi [illegible] tại nhà H. BONNAC, Pharm., số 25 Phố Ferdinand, PARIS.

Enterobyl

ÁNG-IÊ-RÔ-BI-LỜ

THUỐC CHỮA LÁ GAN

Mỗi sáng uống 2 muỗng nhỏ (muỗng uống café) thuốc bột nhỏ pha vào nước lã

Thêu chất ở lá gan
Bình tào kết — Bình gây mòn.
Bình ngoài da.
Bình ở các xứ nóng

E. DEHAUSSY, là quan đốc tờ khoa vật lý, cố nhân khoa cách-trí. Nguyên làm đầu coi các công việc thực hành ở đại học môn thuốc, số 66, Rue Nationale LILLE (France)

BÁN TẠI KHẮP CÁC HÀNG BÁO CHẾ TÂY

Saigon: Pharmacies MIN, SOURIENE, BAINBRIDGE, NAVEAU, FRANCO ANNAMITE

NƯỚC MẠCH SUỐI LANGSA HIỆU

VICHY CÉLESTINS

UỐNG TRỪ LÀNH CÁC CHỨNG

Nhức xương cốt, bịnh hay mắc đái, đau mình nhức gân, đi lẹn cẹn có cát, đau lắc-léo

CÁC VỊ SANG HIỆU VICHY-ETAT

SEL VICHY-ETAT
PASTILLES VICHY-ETAT
COMPRIMES VICHY-ETAT

Điểm vị rút lấy trong nước mạch chế ra để pha làm ra nước suối. Uống hai ba liều, khi ăn rồi thì dễ tiêu tang. Để cho mất người làm ra nước mạch bịnh đó, uống cho ăn mau tiêu.

COI CHỪNG LẮM ĐỀ GIẢ MẠO, RẤT CHƯỚC

PHẢI COI CHỪNG ĐỒ GIẢ MẠO

HÃY NHỚ CÁI KÝ TÊN : MIDY

SANTAL MIDY

(Sân-tan Mi-dy)

Thuốc nầy hiền và tinh hảo để trị bình *đau lâu*, mới củ gì đều thần hiệu, (không có dùng thứ Copahu và không cần thục).

Mỗi hoàn bọc đều có dòng hiệu MIDY.

Buôn bán lớn số, 8, Đường Vivienne, Paris.
Trong mấy nhà Thuốc.

THỐC THUỐC HOÀN [illegible]

MORRHUOL CHAPOTEAUT

MO-RU'-OH SA BÓ-TÔ

Hay hơn *dầu gan cá* làm cho khỏi uống khỏi nhôm.

Nó là một vị thiên hạ hay dùng trị *ho gió, ho lao, ho tổn.*

Bán tại số 8 đường Vivienne Paris, nhà bán [illegible]